

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm utca 6-7. Telefon: 150-400, 350-500

A szerkesztést és kiadását a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. december 8.

bb 1. százhuszonhatezer „nem hivatalos”, tanácsi dolgozó - az elmúlt években újabb tízezrek kapcsolódtak be a közügyek intézésébe - be-szédes számok a budapesti tanácsok és a lakosság kapcsolatainak erősödéséről

i zs/zs vm sr

1962. december 8.

néhány nap múlva lejár a tanácsok választott szerveinek négy éves megbízatása, ebből az alkalomból a fővárosi tanács illetékesei számvetést készítettek arról: a most záródó időszakban hogyan alakult az államhatalom helyi szervei és a választók kapcsolata, hányan vesznek részt közvetlenül vagy közvetve a köz-ügyek intézésében.

a budapesti tanácsok legnépesebb társadalmi szervezetei a lakóbizottságok, a főváros kerületeiben 16.000 ilyen bizottság mű-ködik több mint hatvanezer taggal és körülbelül 24.000 póttaggal, a tanácsok és a bizottságok között háromezer társadalmi aktivista -ugynevezett lakóbizottsági felelős - tartja rendszeresen a kapcsolatot, a házi önkormányzatokban tehát csaknem 90.000 budapesti la-kos tevékenykedik, a lakóbizottságok hatásköre, önállósága az elmúlt négy esztendőben számottevően bővült, s a korábbi feladatok - az együttélés szabályainak betartatása, társadalmi munkák szervezése, stb. - mellett jónéhány hatósági, igazgatási megbízásnak is eleget tesznek, munkakörük növekedésére jellemző, hogy a bizott-ságok csaknem hetven különféle igazoló irás, bizonyítvány, stb. kiadására jogosultak.

a tanácsok munkájának értékes segítői az állandó bizottsá-gok is, amelyek tanácsstagok vezetésével egy-egy szakigazgatási szerv mellett működnek; időről-időre ellenőrzik, vizsgálják a la-kosság ügyeinek intézését, résztvesznek a fejlesztési tervek össze-állításában, s továbbítják az illetékesekhez a választók jogos ki-vánságait, igényeit, javaslatait, budapesten kereken háromszáz állandó bizottság dolgozik; a tagok száma mindössze 2.300 - a lakosság köréből toborzott aktivistáinak tábora azonban csaknem tizenötezerre nőtt az elmúlt években.

/folyt. köv./

Zolt

/bb 1. százhuszonhatezer.....1. folyt./vm

mind nagyobb részt kérnek és vállalnak a közügyek intézéséből az egyes szakterületek problémáival foglalkozó társadalmi bizottságok. Óbudán, a belvárosban, a józsefvárosban és több más kerületben például társadalmi ünnepeket előkészítő bizottságot alakítottak; angyalföldön és a ferencvárosban a bnc elleni küzdelem irányítására, újpesten és a tizenkettedik kerületben a népművelési munka segítésére alakultak társadalmi közösségek. ugyancsak a lakókból hívták életre többek között a belvárosban a tartási szerződéseket, a tizenötödik kerületben a lakásügyeket, a tizennyolcadik kerületben pedig az öregek ügyeinek intézését vizsgáló társadalmi bizottságokat.

a számok tanúsága szerint tehát 1958 óta a budapestiek újabb tízezrei kapcsolódtak be tevékenyen az államhatalom helyi szerveinek munkájába, s ma már összesen 126.000 „nem hivatalos”, tanácsai dolgozó segíti, ellenőrzi a lakosság ügyes-bajos dolgainak intézését.
/mti/

- . -

bb 2. vasárnapi tárlatvezetés a muzeumokban

i lv/tm vm sr

1962. december 8.

tárlatvezetés a fővárosi muzeumokban vasárnap: a történeti muzeumban délelőtt 11 órakor „a magyar nép története a honfoglalástól 1848-ig”, és a „magyarország népeinek története a honfoglalás koráig”, című kiállításokat ismertetik. a néprajzi muzeumban 11 órakor a „magyar paraszt butorok”, a „magyar népi cserépedények”, és a magyar népi fafaragások”, című kiállításokat, a magyar nemzeti galériában 10 órakor a tizenkilencedik századi festészetünk”, a „huszadik századi művészet”, és „than mór képei”, című kiállításokat, a szépművészeti muzeumban pedig 11 órakor az egyiptomi kiállítást ismertetik./mti/

- . -

bb 3. 4350 beutalt vendég fakutyázik, szizik, szórakozik a szot üdülőiben

i tz/gk vm vg

1962. december 8.

az időjárás váratlan „tervtelteljesítéssel”, a hivatalos időpontnál jóval korábban meghozta a telet, s ezzel a téli idényt is a szot üdülőiben.
/folyt. köv./

- 2 -

Zsel

/bb 3. 4350 beutalt.....1. folyt./vm

a szot ugyanis - noha a beutalások túlnyomó nagy része mindig a nyári hónapokra esik - most is számos üdülőjét tartja üzemen. a balatoniak közül siófokon, földváron, lellen és füreden összesen hét üdülő van tele beutaltakkal. a duna-kanyar téli szerelemesei dömösön, nagymaroson és visegrádon üdülnek, azok a vidékiek pedig, akik szabadságukat a főváros megismerésére kívánják felhasználni, a szabadság-hegyi, rege utcába, vagy a közeli petneházi rét-re, illetve december 19-ig a vígadó térnél kikötött „budapest”, szot üdülőhajójára kaptak beutaló jegyet. természetesen teljes az üzem a mátraházai, a galyatetői, a parádi, a mátrafüredi és a lilla-füredi üdülőkben is. ugyancsak vendégekkel vannak tele a hévízi, a hajdusoboszlói és a bakonybéli üdülők is.

a „hagyományos”, téli üdülők közül csak kettő nem nyitotta meg kapuit ebben az évben: a pécsi, amelyet az idén teljesen felújítanak és a zebegényi volt dőry kastély, ahol viszont most vezetik be a központi fűtést.

a hegyvidéki üdülők lakói már javában sziznek vagy ródoliznak, a balatoniak mellett pedig élesre köszörült „korcsolyáikkal”, már csak a jég megerősödését várják a szot fakutyái. az üdülők gondnokai mindenütt kisebb kirándulásokat, táncmulatságokat, társasjátékokat, tréfas vetélkedőket és komoly ismeretterjesztő előadásokat rendeznek vendégeik szórakoztatására, a szakácsok pedig kalóriasusztalókkal fokozzák a test belső melegét a külső hideg ellensúlyozására.

ugyanakkor a parádi, parádsasvári, kőszegi, ormándpusztai, röjtökmuzsalyi, tóalmási és vajtai gyermeküdülőkben válogatott személyzet gondoskodik a beutalt iskolásgyermekek oktatásáról és testi felerősítéséről.

jelenleg a szot hegyvidéki, balatoni, dunakanyari és egyéb üdülőiben több mint három és félezer felnőtt és csaknem 850 gyermek pihen, sportol, szórakozik és nevelődik. nem tudni, meddig tart még az idén az igazi tél, de biztosra vehető, hogy örömeit a szot révén ebben az idényben összesen mintegy 25.000 dolgozó és gyermek élvezheti./mti/

- . -

-3-

Zsel

/bb 1. százhuszonhatezer.....1. folyt./vm

mind nagyobb részt kérnek és vállalnak a közügyek intézéséből az egyes szakterületek problémáival foglalkozó társadalmi bizottságok. Óbudán, a belvárosban, a józsefvárosban és több más kerületben például társadalmi ünnepeket előkészítő bizottságot alakítottak; angyalföldön és a ferencvárosban a tbc elleni küzdelem irányítására, újpesten és a tizenkettedik kerületben a népművelési munka segítésére alakultak társadalmi közösségek. ugyancsak a lakókból hívták életre többek között a belvárosban a tartási szerződéseket, a tizenötödik kerületben a lakásügyeket, a tizennyolcadik kerületben pedig az öregek ügyeinek intézését vizsgáló társadalmi bizottságokat.

a számok tanúsága szerint tehát 1958 óta a budapestiek újabb tizezrei kapcsolódtak be tevékenyen az államhatalom helyi szerveinek munkájába, s ma már összesen 126.000 „nem hivatalos, tanácsai dolgozó segíti, ellenőrzi a lakosság ügyes-bajos dolgainak intézését. /mti/

- . -

bb 2. vasárnapi tárlatvezetés a muzeumokban

i lv/tm vm sr

1962. december 8.

tárlatvezetés a fővárosi muzeumokban vasárnap: a történeti muzeumban délelőtt 11 órakor „a magyar nép története a honfoglalástól 1848-ig, és a „magyarország népeinek története a honfoglalás koráig, című kiállításokat ismertetik. a néprajzi muzeumban 11 órakor a „magyar paraszt butorok, a „magyar népi cserépedények, és a magyar népi fafaragások, című kiállításokat, a magyar nemzeti galériában 10 órakor a tizenkilencedik századi festészetünk, a „huszadik századi művészet, és „than mór képei, című kiállításokat, a szépművészeti muzeumban pedig 11 órakor az egyiptomi kiállítást ismertetik. /mti/

- . -

bb 3. 4350 beutalt vendég fakutyázik, szik, szórakozik a szot üdülőiben

i tz/gk vm vg

1962. december 8.

az időjárás váratlan „tervtelteljesítéssel, a hivatalos időpontnál jóval korábban meghozta a telet, s ezzel a téli idényt is a szot üdülőiben. /folyt. köv./

- 2 -

Zsel

/bb 3. 4350 beutalt.....1. folyt./vm

a szot ugyanis - noha a beutalások túlnyomó nagy része mindig a nyári hónapokra esik - most is számos üdülőjét tartja üzemben. a balatoniak közül siófokon, földváron, lellen és füreden összesen hét üdülő van tele beutaltakkal. a duna-kanyar téli szerelmesei dömösön, nagymaroson és visegrádon üdülnek, azok a vidékiek pedig, akik szabadságukat a főváros megismerésére kívánják felhasználni, a szabadság-hegyi, rege utcába, vagy a közeli petneházi rétre, illetve december 19-ig a vígadó térnél kikötött „budapest, szot üdülőhajójára kaptak beutaló jegyet. természetesen teljes az üzem a mátraházi, a galyatetői, a parádi, a mátrafüredi és a lilla-füredi üdülőkben is. ugyancsak vendégekkel vannak tele a hévízi, a hajduszoboszlói és a bakonybéli üdülők is.

a „hagyományos, téli üdülők közül csak kettő nem nyitotta meg kapuit ebben az évben: a pécsi, amelyet az idén teljesen felújítanak és a zebegényi volt dőry kastély, ahol viszont most vezetik be a központi fűtést.

a hegyvidéki üdülők lakói már javában sziknek vagy ródliznak, a balatoniak mellett pedig élesre köszörült „korcsolyáikkal, már csak a jég megerősödését várják a szot fakutyái. az üdülők gondnokai mindenütt kisebb kirándulásokat, táncmulatságokat, társasjátékokat, tréfas vetélkedőket és komoly ismeretterjesztő előadásokat rendeznek vendégeik szórakoztatására, a szakácsok pedig kalóriadus ételekkel fokozzák a test belső melegét a külső hideg ellensúlyozására.

ugyanakkor a parádi, parádsasvári, kőszegi, ormándpusztai, röjtökmuzsalyi, tóalmási és vajtai gyermeküdülőkben válogatott személyzet gondoskodik a beutalt iskolásgyermekek oktatásáról és testi felerősítéséről.

jelenleg a szot hegyvidéki, balatoni, dunakanyari és egyéb üdülőiben több mint három és félezer felnőtt és csaknem 850 gyermek pihen, sportol, szórakozik és nevelődik. nem tudni, meddig tart még az idén az igazi tél, de biztosra vehető, hogy örömeit a szot révén ebben az idényben összesen mintegy 25.000 dolgozó és gyermek élvezheti. /mti/

- . -

-3-

Zsel

bb 4. tőkésréce-dömping a balatonon - sarkvidéklakó madárfajok
érkezése hideg telet jelez

i cs/hmé vm ká

1962.december 8.

a balatoni halászsok szokatlanul nagy tőkésrécecsoportosulásokat észleltek a balatonon, csupán a fonyód és balatonfenyves közti szakaszon 8000-10.000 réce tanyázik, halászik már hetek óta; ez körülbelül négyszerese a szokott állománynak, a vadliba-vonulás országszerte gyéresebb volt az idén, mint „normális” éveken lenni szokott, nagyberek környékén azonban jelenleg is 2000-3000-res libacsapat legelész, s éjszaka mindig visszatérnek a balatonra.

a rendkívül korán és nagy hóval-hideggel beköszöntött tél meghozta a sarkvidéklakó, nálunk ritkán jelentkező madárfajokat. a madártani intézet megfigyelői szerint a sarkvidéki nyíreerdőkben fészkelő zseze nevű madár csak rendkívül hideg teleken jelenik meg nálunk. normális téli időjárásban csupán a keleti-tenger partvidékéig, esetleg német-alföldig húzódik le. az idén valószínűleg olaszországig is eljut. utoljára 1960 telén láttak néhány példányt hazánkban a zsezsékből, most 50-60-as csapatokat jelentenek a megfigyelők.

kisebb csonttollu madár csapatokat észleltek a mult héten dorog, gödöllő és mátrafüred környékén. különösen népes csapatok érkeztek hozzánk a kemény teleket rendszerint előre jelző hősármányokból és a fenyőrigókból. ezek a madárfajok grönland, illetve észak-európa tajgás vidékeiről húzódnak délre téli táplálékkeresés utjukban.

a hajnalpiros színű szárnytollai után hajnalmadárnak nevezett sziklafutó ugyancsak téli vendég nálunk, de - ellentétben egy korábbi hírrel - valószínűleg nem a himalájából érkezett hozzánk, hiszen az alpokban, s általában a mészkőhegyek erdőhatárán felüli régiókban nagy számban fészkel, s minden télen rendszeresen megjelenik./mti/

bb 5. csillaghullás decemberben - vasárnap meteortengerbe uszik bele a föld

i tz/gg vm vg

1962.december 8.

vasárnaptól kezdve mozgalmas lesz felettünk az égbolt. ha derült idő lesz, napnyugtától napkelteig ugyanolyan csillaghullásnak lehetünk szemtanúi, mint amilyent augusztusban szoktunk látni.

/folyt. köv./

Zur

- 4 -

/bb 5. csillaghullás.....1.folyt./vm

akkor a föld összetalálkozik a perseidák -perseus utódai - nevét viselő meteorrajjal, amelyet a népnyelv „szent lőrinc tüzes könnyeként”, emleget, most viszont a geminidák pályáján hatol keresztül. nevük tulajdonképpen azt jelenti, hogy a gemini - az ikrek - leszármazottai, pedig a valóság csupán annyi, hogy ha az egyes „hullócsillagok”, fénycsikjait visszafelé képzeletben meghosszabbítjuk, valamennyi egyenesünk az ikrek csillagképében fut össze.

az „ikrek ivadéka”, a földdel szabályos időközökben összetalálkozó meteorrajok egyik legsűrűbbike. a tapasztalatok szerint óránként átlag ötven porszemnyi „családtagjuk”, fut bele a föld légkörébe és száguld tovább a surlódástól felizzottan, amíg csak el nem hamvad. és annak a nap körüli abroncsnak, amelyet a meteorok milliárdjai alkotnak, a szélessége is tiszteletet parancsoló. most kereken 13 millió kilométert kell a földnek befutnia ahhoz, hogy áttörjön ezen a meteorrajon. ehhez másodpercenként 30 kilométeres sebességével öt napra van szüksége. ebben a decemberi csillaghullásban tehát egészen péntekig gyönyörködhetünk, s a legszebb látványban szerdán lehet részünk, amikor a föld a raj közepébe ér./mti/

bb 6. 2000 mázsa hal karácsonyra a hortobágyról

vid j vm ká

1962.december 8.

a hortobágyi állami gazdaság tógazdaságaiból 2000 mázsa halat küldenek hazai és külföldi piacra a karácsonyi ünnepekig. csehszlovákiába, az ndk-ba, nyugat-németországba és ausztriába indítanak pontyokkal megrakott vagonokat, ezenkívül a főváros és a nagyobb vidéki városok csarnokaiba is nagy halszállítmányok érkeznek a hortobágyról. a karácsonyi küldeményekkel együtt 17.000-18.000 mázsa halat adnak közfogyasztásra a pusztai tógazdaságok. bőségesen marad „tartalék”, is a telelőkben: 8.000-10.000 mázsa halat 1963. első negyedében, a tavaszi halászat megkezdéséig szállítanak piacra./mti/

Zur

-5-

bb 7. ismeretlen juhász gyula versek kerültek elő

vid fm/tné-lm fm

1962. december 8.

dr. csallány dezső, a történettudományok kandidátusa, a nyiregyházi jósa andrás múzeum igazgatója, - aki személyesen ismerete juhász gyulát, - kutatásai közben a költő három ismeretlen versét találta meg. „az első fecske,, az „eszményekért,, és a „fenyők a ligetben,, című versek mindössze egyetlen alkalommal, a csongrád megyei hírlap 1901 április 7-1, május 19-1 és 1902 január elsejei számában jelentek meg szentesen. A vidéki lapban megjelent versek feledésbe merültek, s a juhász-kötetektől is ki-maradtak./mti/

--

bb 8. a sárospataki rákóczi-várban rendezik meg a szabolcsi képzőművészek kiállítását

vid fm/tné-lm fm

1962. december 8.

a borsod és a szabolcs megyében élő képzőművészek gyakran felkeresik egymást, véleményt mondanak egymás munkájáról és elbeszélgetnek terveikről, további feladataikról, a múlt hónapban a borsodi festőművészek nyiregyházán mintegy 60 olajfestményből és grafikából álló kiállítást mutattak be, amelyet több mint háromezren tekintettek meg. a szabolcsiak most viszonyozzák a borsodiak látogatását: december 16-án a sárospataki rákóczi-vár termeiben állítják ki a szabolcsi tá-jakról, a szabolcsi emberek életéről készült festményeiket./mti/

--

bb 12. felszedték az óriásvarsákat - ujszerű halászati módszer a balatonon

vid j-lm ká

1962. december 8.

a balatonból a napokban szedték ki a halászok néhány napja vízbe helyezett óriásvarsákat. a balatoni halászati vállalat szakemberei a varsák használatával új módszerű halászatra kívánnak áttérni. különösen nyáron, amikor a szétszórta el-helyezhető halrajok miatt körülményes a halászat, az ezer méteres kerítőháló használataival felkavarják a balaton fenekét, és sok kárt okoznak a tó aljnövényzetében. ezért olyan óriásvarsákat készítettek, amelyeknek hossza meghaladja a 10 métert. a kétmé-teres kapukkal felszerelt hálósákhoz 50 méteres hálóból készült terelő szárnyakkal „vezetik,, a halakat. az óriásvarsákkal az idén jó zsákmányt fogtak: naponta mindegyikben átlag 6,5 kiló hal volt./mti/

--

8.25-n

-6-

Me

bb 9. körülbelül négyszázmillió utas 1962-ben a faü vonalain - a jövő év új kocsijaival elsősorban a meglevő járatokat sűrítik - a legssürgetőbb feladat 1963-ban: az egyenletes közle- kedés megteremtése - hat urh-adóvevővel ellátott mozgó javító- kocsi segíti a téli forgalmat

1 hbj/sze-lm vg

1962. december 8.

hozzáláttak már a fővárosi autóbuszüzemét is az idei év munkájának, eredményeinek összegezéséhez. a számok azt mutatják, hogy az idén is lényegesen növekedett az autóbuszutások száma. 1961-ben 386 millió utas utazott a fővárosi autóbuszüzem buszain, az idén az utastóltszám - beleszámítva december várható forgalmát is - körülbelül négyszázmillióra emelkedik. az utastóltszám el- szállítására a fővárosi autóbuszüzem 95 újonnan épített csuklós buszt helyezett forgalomba, s ez érezteti is hatását a zsúfoltsá- g enyhítésében, hiszen például a 12-es, a 7/c, a 7-es és több más vonalon kényelmesebb az utazás, bár csúcsporgalomban még mindig „tömve,, közlekednek a járművek.

a tervek szerint jövőre újabb 65 csuklóssal szaporodik az autóbuszvállalat gépkocsiparkja, tovább kap a faü 145 új ikarus 620-as jelzésű kocsit is, kísérletre pedig 5, egyenként 100 személyes 557-es jelzésű kocsit és 9 egyenként száznyolcvan személyt befogadó, az ikarus gyár által konstruált csuklóst. a vállalat az új kocsikkal elsősorban a meglevő járatokat akarja sűríteni, s természetesen pótolja a selejtezés során kiesőket. a számítások szerint 1963-ban jelentősen növekszik az autóbuszok férőhelyeinek száma, ami természetesen egyben kényelmesebb utazást is jelent.

több forgalmi intézkedéssel is igyekezik javítani a faü a közlekedést, a miklós utcában kitűnően bevált az indító automata berendezés, amely négy vonal kocsijait irányítja. az automata segítségével mindig pontosan, az előírásnak megfelelően indítják a buszokat. 1963-ban további újabb öt automata indító- berendezést helyeznek üzembe, mégpedig a nagyváradi téren, a moszkva téren, a boráros téren, rákoskeresztúron és vagy a zalka máté téren vagy a hüvösvölgyben.

a faü vezetői szerint a vállalat egyik leglényegesebb, legfontosabb munkája 1963-ban: az egyenletes közlekedés problémá- inak megoldása. napirendre került sok műszaki kérdés is. a perem- kerületekben és a főváros környékén több olyan vonal van, amelyen az utasok mezőgazdasági terméket - például gyümölcsöt-szállítanak. a csomagok elhelyezése állandóan vitákat okoz. a főműhely 1963-ban kísérletként egy csomagszállításra is alkalmas buszt alakít ki, e ha a mintapéldány beválik, ilyen kocsikat is helyeznek forgalomba a külső kerületekben. kipróbálják a csuklós buszon a 180 lóerős csepel nyolchengeres diesel motort, amellyel meg lehet oldani a kocsik gyorsabb indítását. szeretnék elérni azt is, hogy a kar- bantartást éjjel, vagy a kevésbé forgalmas nappali órákban vé- gezzék el, ugyanolyan csúcsidekben lehetőleg minden kocsit szállit- hassa az utasokat. télidőben pedig hat urh adó-vevőkészülékkel ellátott mozgó javító-kocsi járja a vonalakat és a kisebb javi- tásokat a helyszínen elvégzik, ugyahogy nem kell bevontatni a buszt a javítóhelybe./mti/

--

9.15/n

-7-

Me

bb 10. a virágért tartja nyilván megrendelőinek eseményeit - január 1-től megindul az éves virágelőjegyzés - vidékről is küldhető virág a fővárosba - rendszeresítik a „virágbörzét”,

i kf/kf szb vg

1962. december 8.

nemhiába nevezik fővárosunkat virágos budapestnek, a virágforgalom egyre növekszik. a virágért - bár időnként szinte gondban van, hogy az igényeket kielégíthesse - érdekes kezdeményezésekkel igyekszik vevői kényelmét szolgálni. jól bevált például a telefon virágszolgálat, három hónap alatt mintegy 3.500-4.000 virágküldeményt szállítottak a telefonon megadott címekre.

most újabb meglepetést készített elő a vállalat, talán első sorban a feledékenyebb férfiaknak, férjeknek, egész évre leveszi vállukról a virágküldés gondját. virágelőjegyzésnek, virágbörzétnek nevezik az újabb szolgáltatást. december elejétől több mint ötvenezer nyomtatványt küldött szét a vállalat, amelyen egész évre megrendelhető a kedves hozzátartozó, ismerős névnapjára, születésnapjára, egyéb más eseményre szánt virágajándék. a megrendelő levél alapján az üzletek előjegyzik, napirendben tartják a kért dátumokat - melyik hónap, melyik napon, milyen címre, milyen virág küldendő - s a megjelölt időpontban házhoz szállítják a küldeményt. a számlával sincs külön gondja a megrendelőnek: a következő havi gáz- és villanydíjjal együtt szedik be a virág árát.

nem egyszer hangzott el félig tréfásan, félig komolyan a bírálat, hogy külföldről lehet virágot küldeni budapestre, de vidékről nem. ezen is segített a virágért. az ország 39 kerteszeti vállalatával egyetértésben ugyancsak január 1-től bevezetik az országos virág-küldő szolgálatot is. így budapestről vidékre, vagy onnan a fővárosba is házhoz szállítják a virágküldeményeket. rendeléseket az ország bármelyik virág üzlete felvesz, s a városoktól 30 kilométeres körzetbe községekbe, falvakba is kézbesít. ebben az esetben a virág azonnal fizetendő. a házhoz szállításért általában 10 forintot, több vidéki városban azonban ennél kevesebbet számítanak fel.

még egy újdonságot tartogat a virágért, amely közvetve szolgálja a közönség érdekeit, gazdagítja a választékot. gyakran előfordul ugyanis, hogy egy-egy helyen valamelyik fajta virát „hiánycikk”, - mint most például a fővárosban a szekfű, másutt viszont felesleg is akad belőle. ezért „virágbörzét”, rendszeresítenek, ahol havonta összejönnek a kerteszeti szakemberek, felméri az igényeket, „cserélnek”, s egyben ismertetik tapasztalataikat is. /mti/

9.20/n

--

-8-

le

bb 14. fővárosi színvonalu boltok és áruházak épülnek vidéken is

i tó/gg szb vg

1962. december 8.

a tervek szerint az idén mintegy 600 új bolttal és vendéglátóhellyel bővül a kereskedelmi hálózat, 570 ételmező és iparcikk-üzletet pedig önkiszolgáló, illetve önkiválasztó rendszerűvé alakítanak át. ezzel az új módon árusító üzletek száma 3700 fölé emelkedik.

a hálózatfejlesztés és korszerűsítés az egész országra kiterjed, a tervezésben és a megvalósításban nem tesznek különbséget a főváros és a vidék között, a fővárosinak megfelelő színvonalú boltokat létesítenek vidéken is. a vidéki kereskedelem fejlődését és kezdeményező készségét biztosítja az is, hogy az új, korszerű eladási formák alkalmazása vidéken, gyulán kezdődött. jóllehet a szakemberek azóta már tovább javították az eladási formákat, a kezdeményezés dicseret azonban mindenképpen a gyulai városi kereskedelmet illeti. a kereskedelmi tervezőirodában elmondták, hogy vidéken, dorogon létesült az első abc áruház is, amelyben egy helyen jutnak hozzá a vásárlók a legfontosabb napi cikkekhez. itt meglévő épületet alakították át erre a célra, vácott, a dom lakótelepén azonban rövidesen megnyílik az első új épületben elhelyezett kisáruház. készülnek a miskolci, a kazincbarcikai, a békéscsabai és a kecskeméti abc áruházak tervei is. budapesten még csak ezután létesül az első ilyen áruház.

a kereskedelem korszerűsítésének másik iránya az önálló üzletházak építése. ezek kisebb, egy-két boltot magukba foglaló, önálló épületek. az első kis üzletházakat az óbudai kísérleti lakótelepen és diósdon létesítettek, de máris épülnek a fővárossal teljesen azonos üzletházak, többek között kiskunfélegyházaán, sopronban, debrecen környéken, tatabányán, és még az ország több más részén.

az új kereskedelmi formák új építészeti és berendezési követelményeket támasztanak. a tervezők széleskörű tipizálásra törekednek az építészetben. például az abc áruházaknál egyforma nagyságú vasbetonelemeket, s a pillérek nélküli hatalmas csarnokokban ugyancsak tipizált belsőépítészeti elemeket, egyforma nagyságú falborító lemezeket terveznek. jelentős hatást értek el a belső berendezés egységes típusainak kialakításában is. ezek az ugynevezett modul butorok mozgathatók, s a variálható polcok és vitrinek megoldják a szezoncikkek - például szeptemberben az iskolaszerek - eladásának problémáját is. csucsforgalomban egyszerűen megtoldják a szezoncikkek osztályát a szükségletnek megfelelő méretre. a mostani építkezésekben már alkalmazzák az új elveket. /mti/

9.32/n

-9-

le

bb 10. a virágért tartja nyilván megrendelőinek eseményeit - január 1-től megindul az éves virágelőjegyzés - vidékről is küldhető virág a fővárosba - rendszeresítik a „virágbörzét”,

i kf/kf szb vg

1962. december 8.

nemhiába nevezik fővárosunkat virágos budapestnek, a virágforgalom egyre növekszik, a virágért - bár időnként szinte gondban van, hogy az igényeket kielégíttesse - érdekes kezdeményezésekkel igyekeznek vevői kényelmét szolgálni. jól bevált például a telefon virágszolgálat, három hónap alatt mintegy 3.500-4.000 virágküldeményt szállítottak a telefonon megadott címekre.

most újabb meglepetést készített elő a vállalat, talán első-sorban a feledékenyebb férfiaknak, férjeknek, egész évre leveszi vállukról a virágküldés gondját, virágelőjegyzésnek, virágbörzétnek nevezik az újabb szolgáltatást, december elejétől több mint ötvenezer nyomtatványt küldött szét a vállalat, amelyen egész évre megrendelhető a kedves hozzátartozó, ismerős névnapjára, születésnapjára, egyéb más eseményre szánt virágajándék, a megrendelő levél alapján az üzletek előjegyzik, napirendben tartják a kért dátumokat - melyik hónap, melyik napon, milyen címre, milyen virág küldendő - s a megjelölt időpontban házhoz szállítják a küldeményt, a számlával sincs külön gondja a megrendelőnek: a következő havi gáz- és villanydíjjal együtt szedik be a virág árát.

nem egyszer hangzott el félig tréfásan, félig komolyan a bírálat, hogy külföldről lehet virágot küldeni budapestre, de vidékről nem, ezen is segített a virágért, az ország 39 kertészeti vállalatával egyetértésben ugyancsak január 1-től bevezetik az országos virágküldő szolgálatot is, így budapestről vidékre, vagy onnan a fővárosba is házhoz szállítják a virágküldeményeket, rendeléseket az ország bármelyik virágüzlete felvesz, s a városoktól 30 kilométeres körzetbe községekbe, falvakba is kézbesít, ebben az esetben a virág azonnal fizetendő, a házhoz szállításért általában 10 forintot, több vidéki városban azonban ennél kevesebbet számítanak fel.

még egy újdonságot tartogat a virágért, amely közvetve szolgálja a közönség érdekeit, gazdagítja a választékot, gyakran előfordul ugyanis, hogy egy-egy helyen valamelyik fajta virát „hiánycikk”, - mint most például a fővárosban a szekfű, másutt viszont felesleg is akad belőle, ezért „virágbörzét”, rendszeresítenek, ahol havonta összejönnek a kertészeti szakemberek, felméri az igényeket, „cserélnek”, s egyben ismertetik tapasztalataikat is. /mti/

9.20/n

--

-8-

le

bb 14. fővárosi színvonalú boltok és áruházak épülnek vidéken is

i tó/gg szb vg

1962. december 8.

a tervek szerint az idén mintegy 600 új bolttal és vendéglátóhellyel bővül a kereskedelmi hálózat, 570 ételmező és iparcikk-üzletet pedig önkiszolgáló, illetve önkiválasztó rendszerűvé alakítanak át, ezzel az új módon árusító üzletek száma 3700 fölé emelkedik.

a hálózatfejlesztés és korszerűsítés az egész országra kiterjed, a tervezésben és a megvalósításban nem tesznek különbséget a főváros és a vidék között, a fővárosinak megfelelő színvonalú boltokat létesítenek vidéken is, a vidéki kereskedelem fejlődését és kezdeményező készségét biztosítja az is, hogy az új, korszerű eladási formák alkalmazása vidéken, gyulán kezdődött, jóllehet a szakemberek azóta már tovább javították az eladási formákat, a kezdeményezés dicseret azonban mindenképpen a gyulai városi kereskedelmet illeti, a kereskedelmi tervezőirodában elmondták, hogy vidéken, dorogon létesült az első abc áruház is, amelyben egy helyen jutnak hozzá a vásárlók a legfontosabb napi cikkekhez, itt meglévő épületet alakították át erre a célra, vácott, a dom lakótelepén azonban rövidesen megnyitják az első új épületben elhelyezett kisáruház, készülnek a miskolci, a kazincbarcikai, a békéscsabai és a kecskeméti abc áruházak tervei is, budapesten még csak ezután létesül az első ilyen áruház.

a kereskedelem korszerűsítésének másik iránya az önálló üzletházak építése, ezek kisebb, egy-két boltot magukba foglaló, önálló épületek, az első kis üzletházakat az óbudai kisérleti lakótelepen és diósdon létesítettek, de máris épülnek a fővárossal teljesen azonos üzletházak, többek között kiskunfélegyházán, sopronban, debrecen környéken, tatabányán, és még az ország több más részén.

az új kereskedelmi formák új építészeti és berendezési követelményeket támasztanak, a tervezők széleskörű tipizálásra törekednek az építészetben, például az abc áruházaknál egyforma nagyságú vasbetonelemeket, s a pillérek nélküli hatalmas csarnokokban ugyancsak tipizált belsőépítészeti elemeket, egyforma nagyságú falborító lemezeket terveznek, jelentős hatást értek el a belső berendezés egységes típusainak kialakításában is, ezek az úgynevezett modul butorok mozgathatók, s a variálható polcok és vitrinek megoldják a szezoncikk - például szeptemberben az iskolaszerek - eladásának problémáját is, csúcsgorgalomban egyszerűen megtoldják a szezoncikk osztályát a szükségletnek megfelelő méretre, a mostani építkezésekben már alkalmazzák az új elveket. /mti/

9.32/n

-9-

le

bb 11. keresett cikk a magyar fűzvesző és fonottáru a világpiacra - 4 000 holdra növelik a fűztelepek területét

i tf/j-lm ká

1962. december 8.

a mezőgazdasági művelésre alkalmatlan vizenyős területeket gazdaságosan lehet nemes fűzvesző telepítésével hasznosítani. az altalajvíz magas szintjét e termelési ággal eddig mintegy 3 000 holdon használták ki. a nemes fűzveszők a nyár végére 2-2.5 méter magasra nőnek, s aratásukat lombohullatás után, ősszel kezdik. a munka most érkezett el csúcspontjára: ország-szerte száz és száz munkáskéz vágja a vesszőt. a learatott fűzet feldolgozó üzemekbe szállítják, ahol hántolják, kérgétől megtisztítják, főzik, hajlítják és fehér vagy barna vesszőt készítenek belőle.

a fűztermelés népgazdasági jelentősége igen nagy, mivel a hazai feldolgozóipar ellátása mellett jelentős mennyiséget exportálunk részben mint fűzveszőt, másrészt mint fonottárut. a magyar fűz minősége világhírű, s keresett cikk a világpiacra. évi exportja a népgazdaságnak mintegy 50 millió forintot jövedelmez. a legnagyobb mennyiséget a német szövetségi köztársaságba, svédországba, olaszországba és az egyesült államokba szállítjuk. e vevőink a jelenlegi mennyiség kétszeresét is átvennék, ezért újabb 1 000 holdon kezdték meg a fűztelepítést. az új dugványok alá 60-70 centiméter mélyen hasítják fel a földet.

/mti/

--

bb 13. magyar sámánok - a látó asszonyok -

i lv/tr-lm sr

1962. december 8.

a sámán az elmaradt népek tudatában valami különleges adottsággal felruházott embert jelent. nem pap, de nem is egyszerű varázsló. olyan személynek tartják, aki kapcsolatot tart fenn a túlvilági szellemekkel, ismeri azok akaratát, s bizonyos mértékig parancsol is nekik. a sámánizmus a nagy októberi szocialista forradalom előtti időkben főként a távoli szibériában volt leginkább elterjedve. e különleges vallási formának a maradványai nálunk Magyarországon is megtalálhatók.

diószegi vilmos, a néprajzi múzeum tudományos munkatársa, akinek a sámánizmusról a napokban jelent meg tanulmánykötete, erről a kérdésről nyilatkozott az mti munkatársának.

- a sámánizmus magyarországi maradványaival - mondotta - hosszú évek óta foglalkozom. a különböző népmesék és régi hagyományokon alapuló versikék arra engednek következtetni, hogy évszázadokkal ezelőtt Magyarországon is hittek a sámán mindentudásában és földöntúli erejében. ennek a hitnek kisebb-nagyobb maradványai a távoli falvakban még ma is fellelhetők. a néphit szerint például azokból a csecsemőkből, akik foggal születnek, táltosok, vagyis különleges adottságokkal és tudással rendelkező emberek lesznek. Vezek megjósolhatják a hozzájuk forduló jövőjét, esőt csinálhatnak és el tudják távolítani a betegekről a

rontást...
/folyt. köv./
9.45/n

Vilyenek az ugynnevezett látó asszonyok is.

-10-

Me

bb 13. /magyar sámánok... folyt./-lm

- a régi népmesék szerint egyes mesehősöknek olyan táltos lovai voltak, amelyek paraszt ettek, s a világ bármely tájára elszárguldhattak. éppen ezért gazdák mindent tudtak, s jóbarát-sában voltak a szellemekkel.

- a különböző néphiedelmek az egyes falvakban, különösen az idősebb korosztályhoz tartozók körében, még ma is élnek. a tapasztalatok szerint az ilyen néphiedelmek makacsul tartják magukat s ellenük csak meggyőző, tudatos felvilágosító szóval lehet felvenni a küzdelmet. ma azonban már mi, kutatók is csak ritkán találkozunk ilyen esetekkel s számuk a kultúra terjedésével egyre kevesebb lesz.

diószegi vilmos ezután elmondotta: kutatásai során arra a meggyőződésre jutott, hogy az ősmagyarok egy része minden valószínűség szerint sámánhitű volt. éppen ezért eddig már két alkalommal járt szibéria, illetve mongólia eldugott falvaiban, ahol ugyancsak a sámánizmus kérdéseit tanulmányozta. eddigi munkája számos eredményt hozott. a néprajzi múzeumi dolgozók szobája külön kis muzeuma a sámánizmusnak. gyűjtéseiről számos feljegyzés, fénykép, filmfelvétel és magnószalag tanuskodik. munkája során több olyan kérdésre kapott választ, amely arra enged következtetni, hogy a szovjetunió egyes távoli vidékein fellelhető sámánizmus, valamint az ehhez hasonló magyar hagyományok egy töröl fakadnak.

a sámánizmus nyomaira ma már a szovjetunió területén is csak az eldugott erdei településeken élő idősebb emberek körében lehet rábukkani, s valószínű, hogy néhány év múlva ott is teljesen eltűnik. diószegi vilmos éppen ezért úgy tervezi: jövőre újból hosszabb kutatásra indul a szovjetunióba, hogy minél több anyagot gyűjthessen a tudomány számára./mti/

--

bb 17. már bégetnek a kisbárányok a lajta-hansági állami gazdaság hodályáiban

vid j-lm ká

1962. december 8.

tizenegy s félezer fésűs merinói anyajuh szaporulatára számítanak az idén a lajta-hansági állami gazdaságban. az anyajuhokat a korán beköszöntött hidegben téliesített hodályokban helyezték el, s a napokban már megkezdődtek az ellések is. az első szaporulatokban sok az iker bárány. a bárányok felét továbbtenyésztésre tartják meg. 12 kilós kosokat majd tejes bárányként görögországba exportálják./mti/

--

9.50/n

-11-

Me

bb 16. megkezdődtek a disznótorok - elegendő rizs, paprika, bors van az üzletekben - intézményes „böllér-szolgálat,, a falvakban

i k z s z b k á

1962. december 8.

beköszöntött a hideg idő. egyes helyeken már most, a következő hetekben pedig országsszerte megkezdődnek a sertésvágások és a hagyományos disznótorok.

a falusi üzletekben ebben az időszakban rendkívül keresett cikk a só, a paprika, a bors, a bél, a rizs, a majoranna. mint szikszai sándor, a szövosz illetékes főosztályvezetője az mti munkatársának elmondotta, a falvakat ellátó földművesszövetkezeti boltok mindezekből a cikkekből bőséges, a tavalyinál is nagyobb készletekkel rendelkeznek. paprikából mind választék, mind pedig mennyiség tekintetében ki tudják elégíteni az igényeket, a kereskedelem rendelkezésére álló készletek 15,7 százalékkal nagyobbak az elmúlt évinél, így ebből a fontos fűszerből sehol sem lesz hiány. rizs 4 százalékkal több kerül forgalomba, mint az elmúlt évben. egyes helyeken már szeptemberben, illetve októberben megkezdtek a felvásárlást. a kereskedelem erre - a kereslet ilyen korai jelentkezésére - nem volt felkészülve, s így helyenként hiány mutatkozott. ez azonban csak átmeneti jellegű volt. a készleteket azóta pótolták és kiegészítették. az egész idényben mindenütt elegendő rizs áll majd a vásárlók rendelkezésére. örölt és szemes borsból s a többi keresett fűszerből az ország egész területén zavartalan lesz az ellátás. béláruháól 15 százalékkal több kerül forgalomba. száraz bélből nem mindenütt és nem mindig tudják kielégíteni az igényeket, az ugnacsak közismert nedves, sózott bélből viszont pótolni tudják ezt a hiányt. a disznóvágási idénynek így végül is egyetlen hiánycikke lesz, a fokhagyma. ebből, a gyenge termés miatt nem lehet az ellátás javulására számítani.

sok, elsősorban iparvidéki községünkben az utóbbi években már komoly gondot okozott a disznóölés megszervezése. a földművesszövetkezetek egyre fejlődő szolgáltató tevékenységük keretében ez évtől kezdődően hozzájárulnak a problémák megoldásához is. az ilyen célú szolgáltatásnak három formája alakult ki. szerte az országban megszervezték a földművesszövetkezetek az olyan disznóöléshez szükséges eszközök - pörzölők, forrázóteknők, nagy husdarálék, hurkatöltők, kések, bárdok, stb. - kölcsönzését, amelyeket az évenkénti egyszeri használat miatt senkinek sem kifizető megvásárolni. „böllér-szolgálatot,, is szerveztek, ami gyakorlatilag annyit jelent, hogy az előzetesen bejelentett igény alapján a földművesszövetkezet alkalmazásában álló hentesmester levágja, s szakszerűen feldolgozza a kövér disznót. a böllér az összes szükséges felszereléseket magával viszi. a régi, nyitott kéményes falusi házak nagy részét az utóbbi években lebontották, vagy átépítették, s így sokhelyütt megoldatlan a hus füstölése. a földművesszövetkezetek ezért mindazokon a helyeken, ahol erre igény mutatkozik, füstölőket építtettek, illetve rendeznek be, biztosítják a szükséges anyagokat, s kedvező díjtételek mellett elvégzik a füstölést /mti/

n
9.10/n

-12-

le

bb 15. Kiszélesztéssel újabb munkahelyeken szüntették meg a nehéz fizikai munkát a salgótarjáni acélárugyárban

vid te s z b k i

1962. december 8.

a salgótarjáni acélárugyárban a mérnökök és technikusok kongresszusi vállalatának jelentős része a gépesítésre irányult. az összesítés szerint eddig a gyár 16 különböző munkahelyén szüntették meg kiszélesztéssel a nehéz fizikai munkát. a hideghengeműben például a nagy acélzalag kötegeket - amelyek olykor 150 kilónál is nehezebbek - eddig kézi erővel mozgatták, rakták szállítóeszközökre, most az ugynevezett tekercsmegfogó szerkezet felszerelésével teljesen megszűnt a nehéz fizikai munka. a huzalműben mozgatható, forgatható csuzdát szerkesztették a nehéz drótkötegek mozgatására. a nagyteljesítményű, hat fokozatu dróthuzógépek anyagellátását is kiszélesztéssel oldották meg. a gazdasági szerszámgyár kovácsoló üzemében eddig kézi erővel festették, lakkozták az elkészült lapátokat, most a lakkozó kádak fölé szerelt mozgó csigáson segítségével történik a lakkozás. különösen nagy jelentőségű a szegcsomagológép megszerkesztése, amely az egyik legnehezebb fizikai munkától mentesíti a gyár fiatalabb dolgozóit. a vasöntődében a homokelőkészítést és az öntvények mozgatását oldották meg kiszélesztéssel. /mti/

bb 21. nagyteljesítményű automata csomagológép a hejőcsabai cement- és mészműben

vid te s z b k i

1962. december 8.

a hejőcsabai cement- és mészmű már korábban megkezdett és folyamatban levő rkonsturkciója során újabb fontos munkával végeztek. csehszlovák szerelő irányításával a hejőcsabai cementipari gépjavitó vállalat dolgozói felszerelték a nagyteljesítményű automata csomagológépet. a már próbáüzemelő berendezéssel óránként 1800 - egyenként ötven kilogrammos - szákot tölthetnek majd meg cementtel, jóformán kézi beavatkozás nélkül.

az eredeti terv szerint ez a fontos berendezés csak a jövő év első felében került volna felszerelésre, de a csehszlovák ipar a számítottnál sokkal előbb küldte el a csomagológépet. így azt már a jövő év elejétől üzemszerűen használhatják. a korszerű csomagológéphez külön portalanító berendezést is felszerelnek. /mti/

9.15/n

-13-

le

bb 18. tizezer holdas öntözőtelep a marcal-völgyében

vid j-lm ká

1962. december 8.

a dunántul fontos állattenyésztő vidékén, a marcal-völgyében már száz évvel ezelőtt működött vízhasználati társulás. a víz szennyeződése miatt azonban a társulás feloszlott, s megszűnt az öntözés. a környező gazdaságok azóta is állandó takarmányhiánnyal küzdenek.

a pápai járás termelészövetkezetei most újra életre hívták a régen jól működő társulást, a nyugat- és az észak-dunántuli vízügyi igazgatóság pedig megkezdte a marcal szabályozását. az ajkai iparmedence üzemel és bányái - tekintettel a mezőgazdaságra - derítőkkel szűrik a vizet, s így nem lesz akadály a öntözésnek.

a tervek szerint a következő két évben csaknem 10 000 holdas öntözőtelepet létesítenek, s ennek révén a jelenlegi állatállomány kétszeresét láthatják majd el takarmánnyal./mti/

--

bb 19. az idén minden tizedik felnőtt lakos segítette karcag kifejllesztését, szétépítését

vid fm/tné-lm fm

1962. december 8.

a nagykunság „fővárosát”, karcagot is a lakosság segítségével szétépítik, csinosítják. ebben az évben a csaknem 30 000 lakosu településen minden tizedik felnőtt hozzájárult a városfejlesztéshez. az előirányzott négy milliárd forintot a lakosság 330 000 forint értékű társadalmi munkával toldotta meg. eddig több mint 5 000 négyzetméter járdát fektettek le. három kilométernél hosszabb vízvezetékét kapcsolták be a hálózatba. továbbfejlesztették a termálvizet táplált, új strandfürdőt, felállították az első kabinsort. elkészült a sporttelep, s aszfaltfutópálya, rendbehozták a tenispályát, ahol megkezdtek az al-földön kevésbé ismert sportág fellendítését. a várost új parkok létesítésével, 7 000 facemete elültetésével szétépítették. az általános iskolások részére politechnikai tantermet építettek./mti/

--

bb 20. ismét vas megyéből szállítanak óriás fenyőt a parlamentbe

vid tné-lm ki

1962. december 8.

ismét vas megyéből, a kőszegi hegyoldal fenyvesordejéből szállítják budapestre, a parlamentbe az óriás fenyőt. a már tavaly kiszemelt 17 méteres faóriást december 17-én vágják ki, majd a már bevált módon gondosan „csomagolják”, és különleges vasúti kocsin viszik a fővárosba. kisebb méretű fenyőfákat is szép számmal adnak a vasi erdőik. összesen 75 000 folyóméter fenyőt vágnak ki, s ebből szombathelyen kívül több városba szállítanak./mti/

--

10.23/n

-14-

le

bb 24. három hónap alatt 3 000 látogató a kecskeméti tanyavilág legnagyobb művelődési otthonában

vid fm/tné-lm fm

1962. december 8.

alig egy éve épült fel a kecskeméti tanyavilág legnagyobb művelődési otthona a városföldi állami gazdaság központi mājorjában. a környező tanyák lakói tömegesen látogatják az otthon mozielőadásait, klubszobáját, könyvtárát és a különféle rendezvényeket. a könyvtárlományt már majdnem 1 300 kötetre növelték s a mezőgazdasági szakkönyveken kívül megtalálhatók itt hazai és külföldi írók alkotásai egyaránt. a művelődési ház bárhelyisége rövid idő alatt kedvelt szórakozóhelyévé vált a paraszt-fiataloknak. az őszi-téli időnyben változatos program várja a látogatókat. szeptember közepe óta csaknem 3 000 vendég volt a tanyai művelődési otthonnak./mti/

--

bb 25. újságírói és nyomdaipari szakkör egy szegedi középiskolában

vid fm/tné-lm fm

1962. december 8.

a szegedi radnóti miklós gimnáziumban újságírói és nyomdaipari szakkör alakult. huszonkét fiú és leány hetenként hallgat előadásokat e két szakmáról. ellátogatnak a helyi szerkesztőségekbe és a nyomdába is, hogy megismerkedjenek az ottani munkával./mti/

--

bb 27. terven felül harmincezer négyzetméter öntött üveg az építkezésekhez

vid te-lm ki

1962. december 8.

a miskolci üvegyár dolgozói derekasan helytálltak a kongresszui versenyben: az eredetileg vállalt huszezer helyett már harmincezer négyzetméter drótbetéts öntött üveget készítettek terven felül. a gondos műszaki ellenőrzés és irányítás eredményeként időközben jelentősen javult az üveg minősége is. számításuk szerint az év végéig még négyezer-ötezer négyzetméter öntött üveget készítenek előírásukon felül. ezt az üveget a fontosabb építkezésekhez, többek között a dunai cement- és mészműhöz, a berentei könnyübetonggyárhoz, valamint az alsózsolcai betonelemgyártó üzemhez küldik majd./mti/

--

10.28/n

-15-

le

bb 22. elkészítették tatabányán az ötvenedik különleges személyszállító kocsit a pécsi bányászoknak

vid te szb sf

1962. december 8.

a pécsi bányák mélyebben fekvő szénmezőiben sokat kell gyártatni a dolgozóknak, míg munkahelyükre érnek, ezért a pécsi tröszt az év elején különleges szállító kocsikat rendelt a tatabányai bányagépgyártó vállalatától. tatabányán a máv tervező iradójának tervei alapján kezdték meg a korszerű kocsik sorozatgyártását.

a tatabányai üzem dolgozói vállalták, hogy az év végéig 50 személyszállító kocsit gyártanak. a kongresszusi versenyben azonban meggyorsult a munka, jelentősen emelkedett a termelékenység, így már december elején elkészült az ötvenedik kocsi, a pécsiek újabb ötven darabot rendeltek, de érdeklődtek már a korszerű jármű után az ország többi szénbányászati trösztjei is. a nehézipari minisztérium határozata alapján a jövő évről kezdve az országban kizárólag tatabányán gyártják majd a földalatti személyszállító kocsikat. /mti/

--

bb 23. új vegyszereket próbáltak ki a pajzstetű, az almamoly és a gombabetegségek ellen

vid j szb ká

1962. december 8.

vas megyében évente 5000 vagon alma terem. ebből a mennyiségből azonban csak mintegy 100-150 vagon az export minőségű, mivel a gyümölcsösök gondozása, védelme nem megfelelő. a földművelésügyi minisztérium növényvédelmi szolgálata, a vas megyei növényvédő állomás közreműködésével az idén kísérletet kezdett a vasvári petőfi termelőszövetkezet almáskertjében a pajzstetű, az almamoly és a gombabetegségek hatékonyabb leküzdésére. kipróbálták a legkorszerűbb védekezőszereket, a nyári gyümölcsfaolajat, az orthocid nevű gombaölőszert, a vitigrán, a coprantól, a thyvoit és a pernit nevű vegyszereket. az újfajta vegyszerekkel permetezett kísérleti területeken megszűnt a lisztharmat a pajzstetű és az almamoly kártétele. a fák egészségesek, gazdag termést hoztak, a gyümölcsök szinte válogatás nélkül exportképesek.

a tél folyamán az ezüstkalászos tanfolyamokon, tsz-akadémiákon, ismeretterjesztő előadásokon, s a gyümölcsstermelők részére tartott tanfolyamokon ismertetik meg a kísérletek eredményeit, hogy jövőre már meggyeszerre hatékonyabb legyen a gyümölcsfák ápolása, védelme. /mti/

--

10.32/n

-16-

bb 26. a hideg időben is jó ütemben építik a tatabányai cementgyár új mészüzemét

vid te szb ki

1962. december 8.

a tatabányai cement- és mészüzemeknél csaknem hetvenmillió forintos költséggel új mészüzemét építenek. a régi mészégető kemencéknél nehéz körülmények között, kézi erővel és nagy hőségben dolgoznak. a most készülő korszerű, tágas, szellős gyárban az égetők jóformán csak „statisztálnak”, majd a gépeket irányítják. az új üzem építői elhatározták, hogy meggyorsítsák a fontos munkát.

a hideg idő most különösen próbára teszi az építőket. a hat mészégető kemencetestet már felépítették, a kemenceház falai azonban még nem készültek el, s így valójában a szabadban dolgoznak. a szerelők például a kemencék utolsó szintjén, 32 méter magasban készítik a szállítószalagokat, a csuzdákat és a surrantókat.

a különböző vállalatok jól összehangolják a munkát. az építők fokozatosan adják át a szerelőknek az előre megszabott időben a munkahelyeket, s „menetrend szerint”, érkeznek a helyszínre a vasszerkezetek is. így a hideg időben sem csökkent a munka lendülete, sőt már többhónapos előnnyel dolgoznak. úgy számítják, hogy a tervezettnél fél évvel előbb, már a jövő év márciusában átadják rendeltetésének a hat korszerű égetőkemencét. /mti/

--

bb 29. nyárfatelepek szólnok megyében - ezer hektár hullámteret fásítanak a tavaszig

vid j szb ká

1962. december 8.

népgazdasági szempontból rendkívül fontos erdősítési program megvalósítását kezdték meg szólnok megyében. a tiszta, a zagyva és a kőrös árterületein, ahol a talaj kiválóan alkalmas gyorsan növekvő fafajták telepítésére, nyárfatelepeket hoznak létre. a szakemberek számítása szerint a hullámterületek nyárfásítása biztonságossá teszi a mezőgazdasági termelést, ezen felül hektáronként 30.000 forint tiszta jövedelmet biztosít a termelőszövetkezeteknek. több közös gazdaságban már az ősszel munkához láttak. így a szólnoki lenin tsz hullámterén 10 hektáros kísérleti olasz nyárfatelepet létesítettek. ennek érdekessége, hogy a telepen köztesként takarmányféléket is termesztenek, így egy területről kétszeres hasznot nyernek. a megye termelőszövetkezeti gazdaságai májusig ezer hektáron telepítenek nyárfát, amely fontos alapanyaga a papir-, a műanyag-, a cellulóze-, a műgyanta-iparnak és több más iparágaknak. /mti/

--

10.38/n

-17-

bb 28. több mint 62 000 hizó szállítására kötöttek már szerződést

vió j-lm ká

1962. december 8.

Somogy megye termelészövetkezetei és háztáji gazdaságai most kötöttek a jövő évi sertéshizlalási szerződéseket. eddig több mint 62 000 sertés hizlalására vállalkoztak. ebből a közös gazdaságok csaknem ötvennégy ezret kötöttek le, a többit a háztáji gazdaságok adják. a kapos völgyében gazdálkodó, állattenyésztéséről híres, göllei béke termelészövetkezet tagjai majdnem félezer sertés hizlalásában állapodtak meg az állatforgalmi vállalattal. /mt1/

bb 30. hazaérkezett a magyar katonai küldöttség a bolgár népköztársaságból

t vt/te szb hk

1962. december 8.

a czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter vezette magyar katonai küldöttség bulgáriában tett baráti látogatásáról szombaton délelőtt visszaérkezett budapestre. ugyancsak megérkezett alexander karasztojanov ezredes, a bolgár népköztársaság magyarországi katonai attaséja, aki a delegációt elkísérte utjára.

a küldöttség fogadtatására a nyugati pályaudvaron megjelent fock jenő, a minisztertanács elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagja, köteles jenő altábornagy, ugrai ferenc altábornagy, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, uszta gyula altábornagy, kaszás ferenc vezérőrnagy - honvédelmi miniszterhelyettesek -, továbbá néphadseregünk tábornoki és parancsnoki karának számos más tagja. jelen volt puja frigyos külügyminiszterhelyettes, a honvédelmi minisztérium és a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa.

ott volt a pályaudvaron jancso georgiev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség több más tagja, a román népköztársaság budapesti nagykövetségének képviselőjében vasile moldovan nagykövetségi tanácsos, megjelentek a budapesti akkreditált katonai és légügyi attasék közül többen, valamint az ideiglenesen magyarországon tartózkodó szovjet csapatok parancsnokságának magasrangú képviselői. /mt1/

11.05/n

-18-

le

bb 31. felavatták második öt éves tervünk legnagyobb könnyűipari létesítményét, a dunai szalmacellulógyárat

t sz/tr-lm vg

1962. december 8.

a dunai vasmű mellett új nagyüzem emelkedik, a szalmacellulógyár, amely a könnyűiparnak nemcsak a legújabb nagy létesítménye, hanem a második öt éves terv időszakában a legjelentősebb beruházás is. a gyár gépegységei az építők, szerelők, a tervezők és berendezők jó együttműködésének nyomán a tervezettnél három hónappal hamarabb kezdték meg működésüket, az üzempróbák már hetekkel ezelőtt megkezdődtek, az ünnepélyes gyáravatásra pedig szombaton került sor.

részvett az avatóünnepségen kilián józsef, az mszmp központi bizottságának tagja, az építésügyi miniszter első helyettese, osztrovszki györgy, az országos tervhivatal elnökhelyettese, borovszki ambrus kohó- és gépipari miniszterhelyettes, valamint politikai, gazdasági életünk több más képviselője.

a város, a vasmű vezetőinek a gyár építőinek és dolgozóinak jelenlétében nagy józsefné, könnyűipari miniszter mondott avató beszédet.

- népgazdaságunk 660 millió forintot fordított erre a beruházásra, hogy a legkorszerűbb technológiával évente 22 000 tonna fehérített szalmacellulóz készülhessen - mondotta. ez az alapanyag könyvek, folyóiratok, irodai papírok gyártására alkalmas. a gyár üzembe lépésével a hazai cellulóz-termelés csaknem 50 százalékkal növekszik, s így a jövőben jelentősen fokozhatjuk majd a papírgyártást. az itt készülő cellulóz évente hárommillió dollár megtakarítást jelent a népgazdaságnak. az üzem hazai nyersanyagbázisra épült, fa helyett búzaszalmából készíti a cellulózt. a hazánkban termő búzaszalma másfél-kétszázalékát dolgozza fel évente nagyértékű cellulózzá.

- az új gyár, 520 dolgozójával, újabb jelentős lépés a vidék iparosításában és dunaujváros továbbfejlesztésében. helyének kijelölésénél az a cél vezetett, hogy a dunai vasművel kooperáljon, a gőzt, az áramot, az ipari vizet és tápvizet a vasműtől kapja. ez az együttműködés tette és teszi a jövőben is a dunaujvárosi telepítést különösen gazdaságossá.

a miniszter a továbbiakban hangsúlyozta, hogy a gyár építésében és szerelésében 25 építő, szerelőipari vállalat vett részt. kiemelkedő munkát végeztek a gyár- és gépszerelő vállalat, a 26-os állami építőipari vállalat, az április 4. gépgyár, a wilhelm pieck vagon- és gépgyár, a villamos automatikai intézet dolgozói, és alvállalkozói, valamint a könnyűipari tervezőiroda munkatársai. a gyár építése jó példája a szocialista és kapitalista országok békés gazdasági együttműködésének, az üzem gépeinek szállításában és szerelésében ugyanis a magyar dolgozókkal együtt angol, svéd, finn és a német demokratikus köztársaság szakemberei vettek részt.

/folyt. köv./
12.00/n

-19-

le

bb 31. /felavatták...folyt./-lm

a gyáravató ünnepségen nagy józsefné miniszter a cellulozgyár tervezésében, a beruházás megszervezésében és

kivitelezésében elért, kiemelkedő teljesítményt nyújtó dolgozóknak 19 kormánykitüntetést, valamint számos kiváló dolgozó jelvényt és oklevelet nyújtott át. az ünnepség résztvevői ezután megtekintették a gyárat./mti/

--

bb 32. egészen befagyott a balaton - budapestnél a mellékfolyók jegét viszi a duna

i sb/hné-lm vg

1962. december 8.

néhány nappal még csak a partmentén, két- három kilométer szélességben fedte a jég a balatont. az országos vízügyi felügyelőség tájékoztatása szerint azonban most egészen befagyott a tó. keszthelynél 6, siófoknál 8 centiméter vastag a jég, s már elbirja a gyalogosokat. összefüggő jégpáncél borítja a velencei tavat is, de ez a jégtükör még egy-két centiméterrel vékonyabb, mint a balatonon.

a hideg hatására már az ország valamennyi folyója zajlik, sőt a berettyót, a zagyvát, a sebes- fehér- és kettős-köröst, valamint a tiszta felső szakaszát mozdulatlanra dermedt jég fedi. érdekes küzdelmet vív a hideggel a duna. a folyam hatalmas víztömegét a fagy nem tudta annyira lehűteni, mint a mellékfolyókat. gönyűnél 0,3, dunaföldváránál 0,5 és mohácsnál 0,6 fok „meleget”, jelzett a hőmérő a duna vizében. jeget tehát nem növeszt legfeljebb nagyon keveset a sekély part mentén, vagy a csaknem mozdulatlan vizű holtágban. így budapestnél nem saját jegét, hanem a garam, az ipoly és a rába jégtábláit viszi a duna. mire a jégtáblák dunaujváros környékére érnek, elolvadnak.

a vízügyi szakemberek tapasztalatai szerint a december elejei fagy nem hosszú életű. véleményüket most a meteorológiai intézet is megerősítette és így remélhető, hogy rövidesen enyhül az idő./mti/

--

bb 33. változatos programot bonyolítanak le az év utolsó hónapjában a budapesti népfront-bizottságok

i di/hné-lm sr

1962. december 8.

a budapesti népfront-bizottságok az év utolsó hónapjában is változatos programot bonyolítanak le. a kerületekből érkező hírek szerint az irányító testületek nagy gondot fordítanak arra, hogy rendezvényeik aktuálisak legyenek, s mindig lépést tartsanak a közvélemény érdeklődésével.

/folyt.köv./
12.15/m

-20-

le

bb 33. /változatos programot...folyt./-lm

ujpesten a társadalom különböző rétegeinek képviselőiből akcióbizottság alakult az új korszak ismertetésére. az akcióbizottság tagjai az általános- és középiskolások, a gépkocsivezetők, valamint a lakosság népes csoportjaival arról beszélgetnek, hogy mennyire közügy a közlekedési szabályok megtartása és megtartatása. azon fáradoznak, hogy az emberek hatóságai figyelmeztetés nélkül is fegyelmezten és körültekintően járjanak az utcákon, vezessék a járműveket. ezenkívül tanítókkal és tanárokkal is találkoznak a népfront-bizottság vezetői és aktivistái. velük az új nemzedék nevelésében alkalmazható pedagógiai módszerekről tanácskoznak. folytatják a népfront akadémia előadássorozatát, amelyen a következő alkalmakkor népi ülnökök és jogászok, valamint kisiparosok lesznek a hallgatók.

kőbányán klubnapok, klubdelutánok, filmvetítések szinesítik a következő hetek programját. előadásokat tartanak többek között nyugdíjrendszerünkről, valamint olyan egészségügyi kérdésekről, mint a tudomegbetegedések elleni védekezés. a kerületi népfront-elnökség munkájának javítására, a legjobb aktivistákból, tanácsadó bizottságot hívnak életre, amelynek tagjai már tevékenyen részt vesznek a jövő évi munkaterv kidolgozásában.

a 18. kerületben szovjet-magyar barátsági delutánt rendeznek, amelyen a városrész lakói hazánkban tartózkodó szovjet emberekkel találkoznak. a népfront-klub gyermeklátogatóinak szórakoztatására vidám műsoros vetélkedőt tartanak. baráti összejövetelre hívják majd meg a kerület kisiparosait, s megrendezik a pestlőrinci és pestimrei pedagógusok találkozóját is. ezenkívül számos előadás hangzik el közérdekű és tudományos kérdésekről, amelyek egyúttal az általános műveltséget is gyarapítják. az egyik előadás például a magyarországi emlékekkel és a műemlékvédelemmel foglalkozik./mti/

--

bb 34. kétszáz élő magyar író műve - fiatal szerzők új regényei, verseskötetei - nyolcmillió példányban jelennek meg szépirodalmi alkotások jövőre - a magyar könyvkiadás 1963. évi tervegről

i v/gk szb sr

1962. december 8.

a jövő esztendőben mintegy 520 szépirodalmi alkotás lát majd napvilágot több mint 8 millió példányban. a művek közül 200 élő magyar író műve lesz.

/folyt.köv./

12.36/n

-21-

le

bb 34. /kétszáz élő magyar... 1. folyt./- szb

folytatódnak a bevált sorozatok - arany könyvtár, kincses könyvek, olcsó könyvtár - és folytatódik a jelentős írók - jókai, mikszáth, gárdonyi, móríczy - életművének sorozatos megjelentetése is. kellő mennyiségben és választékban állnak tehát majd rendelkezésre a magyar klasszikusok halhatatlan alkotásai.

a kiadók jövő évi tervét vizsgálva elsősorban olyan kép bon-
takozik ki, hogy az élő magyar írók közül a nagy többség mai életünk legfontosabb problémáival foglalkozik. a tervekben illés béla, németh lászló, goda gábor, illyés gyula, sándor kálmán, tamási áron, mesterházi lajos, vas istván, darvas józsef, szabó magda és még többen „felvonulnak”, irodalmi életünk legjobb erői. érdekesnek ígérkezik például darvas józsef részeg eső című regénye, galabárdi zoltán mórész című szatirikus alkotása, bihari klára a hősnő című könyvében sajátos női sorsot kísér végig, kodolányi jános új műve pedig arról szól, hogyan visz fényt, friss levegőt egy, a világtól elzárt ormánsági faluba a szocialista átalakulás.

örvendetes jelenség az is, hogy jelentős számban látnak napvilágot jövőre a fiatal írók és költők művei; fülöp jános, galambos lajos, gáll istván, barát lajos, solymár józsef, szakonyi károly, kalász márton, orbán ottó, simon lajos, ténagy sándor neve szerepel a tervekben.

a külföldi irodalomban jelentős helyet foglal el a szovjet irodalom, amelynek terméséből kiadóink bemutatják a legjavát. feygin máglya, tyendryakov a tűnő idő nyomában, sztyeiman igazság és hamisság, bondarjov kisínai kerület című regényei és a fiatal szovjet novellisták elbeszéléseinek gyűjteménye jelzik ezt a sort.

bizonyára örömet okoz majd az olvasóknak aragon versesköte-
te, miller, sartre és dürenmatt drámáinak gyűjteménye. a mai amerikai elbeszélők című antológia az elmúlt husz év amerikai novelláiból ad majd széleskörű válogatást. folytatják az életmű és gyűjteményes sorozatokat - balzac, zola, gorkij, thomas mann, milliók könyve, modern könyvtár.

a bibliofil könyvek gyűjtői kedvükre válogathatnak majd a magas irodalmi és könyvművészeti színvonalat képviselő alkotásokban. diszkiadásban jelennek meg csokonai, radnóti és shelley versei. az ókori irodalom alkotóit seneca, vergilius, petronius, továbbá „az agyagtáblák üzenete”, című könyv és az óegyiptomi novellák gyűjteménye képviseli. /mti/

--

12.50/n

-22-

le

bb 35. rendelkezés a decemberi és a januári bérfizetésekről
i sl/sze szb vg

1962. december 8.

a karácsonyi és az újévi munkaszüneti napok miatt a pénzügy-
miniszter a szot-tal egyetértésben szabályozta a decemberi és a
januári bérek fizetésének időpontját. e szerint a december 20-án,
21-én, 22-én és 23-án esedékes béreket december 20-án, a december
24-i és 25-i béreket december 21-én fizetik, míg a december 26-i
és 27-i fizetési napokat december 22-ére hozzák előre. a decem-
ber 28-án és 29-én esedékes bérfizetést december 28-án, a decem-
ber 30-i, 31-i és a január 1-i fizetéseket pedig december 29-én
kapják kézhez a dolgozók. a rendelkezés alól kivétel az állami
építőipar, ahol a december 22-i részfizetési nap változatlan.

a fentiekben nem említett bérfizetési napok ugyancsak változat-
lanok, azokat előrehozni, vagy az akkor esedékes túrra előleget
folyósítani nem szabad. /mti/

--

bb 36. időjárásjelentés

tm szb

1962. december 8.

a meteorológiai intézet jelenti december 8-án, szombaton 13
órákor:

nem változik az idő

közép-európában tovább tart a ködös, hideg idő. irországban és
skóciában többfelé esik az eső, a szovjetunió európai területé-
nek keleti felén pedig többfelé havazik. hazánkban tegnap szintén
ködös, hideg idő uralkodott, néhány helyen jelentéktelen ónos köd-
szitálással, hószállingózással. a dunántúlon a földeken 2-20 centi-
méter közötti váltakozó vastag hóréteg takarja. ma reggel galyate-
tről 16, kékestetőről 22, mátraházáról 4, farkasgyepűről 45, mi-
sinatetőről 4, árpádtetőről 6 centiméteres hóréteget jelentettek.
a legmagasabb nappali hőmérséklet tegnap 0 - minusz 5 fok között
váltakozott. ma hajnalban minusz 3-10 fokig hűlt le a levegő. ma
délelőtt is ködös és hideg volt országwide az idő, néhány helyen
ónos ködcsitálással és jelentéktelen hószállingózással. budapesten
pénteken a hőmérséklet napi középértéke minusz 1.6 fok volt, 3.5
fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. budapesten szombaton 12
órákor a hőmérséklet minusz 4 fok, a tengerszintre átszámított lég-
nyomás 776 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

várható időjárás vasárnap estig: csendes, párás, ködös, hideg
idő. helyenként ónos ködcsitálás, hószállingózás, zuzmaraképződés.
várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 4-9, legmagasabb
nappali hőmérséklet holnap 0 - minusz 4 fok között.
a duna vizállása ma reggel 121 centiméter. /mti/

--

13.12/n

-23-

le

bb 38. végetért az egészségügyi felvilágosítás második országos értekezlete

t ms/sze szb fm

1962. december 8.

Szombaton a semmelweis teremben befejeződött az egészségügyi felvilágosítás második országos értekezlete. az első előadó szombaton hristo golemanov, a bolgár egészségügyi felvilágosítás szófiai központi házának igazgatója volt. ismertette milyen módszerekkel emelték ki a bolgár falvak egészségügyét évszázados elmaradottságából. több mint egy évtizede - a párt támogatásával, a tanácsok, a vörös kereszt és a hazafias arcvonal, valamint más szervezetek részvételével - széleskörű társadalmi mozgalmat indítottak, amely célul tűzte ki a falu egészségügyi helyzetének javítását és a parasztság felvilágosítását. 1962-ben például csaknem 200.000 előadást tartottak az egészségügyi dolgozók. a felvilágosító munkában igénybevették a rádió, a film és a szemléltetés más eszközeit, egészségügyi heteket rendeztek. mindennek nagy része volt abban, hogy megváltozott a bolgár falu egészségügyi képe, tiszták az udvarok, javult a házak egészségügyi berendezése és eltűnt a multban annyi megbetegedést okozó malária, kiütéses tifusz, lényegesen csökkent a hastifusz, a paratifusz, az ételmérgezés. ma már a bolgár falusi asszonyok mind szülőotthonban hozzák világra gyermekeiket és a gyermekhaladóság - amely 1939-ben még 139 ezrelék volt, - 45 ezrelékre csökkent.

krajcsovics páál, a salgótarjáni köjál igazgatója előadásában hangsúlyozta: a második világháború után szervezett különféle egészségügyi mozgalmak tapasztalatai igazolják, hogy előnyösebb, ha egyetlen társadalmi szervezet, a vörös kereszt fogja össze az egészségügyi tevékenységet, a többi szervezetek, elsősorban a nőtanács, a népfront és a kisz támogatásával. a mezőgazdaság szocialista átszervezése óta a falun mindjobban fokozódik a társadalom egészségügyi öntevékenysége, amit a tsz-ekben dolgozó egészségügyi felelősök, aktivisták, elsősegélynyújtó csoportok, stb. munkája jelez. a mezőgazdasági dolgozóknak ez a tevékenysége kiegészíti és segíti a hivatásos egészségügyi szervezet munkáját, a falu egészségügyi kulturájának emelését.

az előadást felkért hozzászólókként fáy boris, a magyar vörös kereszt osztályvezetője, füstí molnár sándor, az egészségügyi felvilágosítási központ főelőadója egészítette ki, majd számos hozzászólás hangzott el. a kétnapos tanácskozás métneki jánosnak, az egészségügyi felvilágosítási központ igazgatójának zárószavával ért véget. /mti/

--

14.16/n

-24-

bb 37. dobi istván üdvözlő távirata nyerere tanganyikai köztársasági elnöknek

hmé-lm hk

1962. december 8.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke üdvözlő táviratot küldött dr. julius nyerere köztársasági elnöknek tanganyika függetlenségi évfordulója és a tanganyikai köztársaság kikiáltása alkalmából. /mit/

bb 39. megváltozik a „p„ jelzésű autóbussz utvonala

tm-lm hk

1962. december 8.

a fővárosi autóbusszüzem közli, hogy december 10-től /nétfőtől/ a délutáni csúcsidőben közlekedő „p„ jelzésű autóbusszjárat utvonalát az alábbiak szerint módosítja:

pest felé menetben a járat kocsijai kossuth utca térről a bartók béla ut - móríc zsigmond körtér - gellért tér, szabadság hid, - tolbuchin körút, kálvin tér utvonalon közlekednek, tovább a marx térig az utvonal változatlan.

megállóhelyváltozás pest felé menetben: a karinthy fírgyes ut és móríc zsigmond körtér torkolatában levő megálló megszűnik, helyette a járat kocsijai a móríc zsigmond körtéren az 1-es, 7-es autóbusszok megállóhelyénél állnak meg. buda felé menetben az utvonal nem változik.

buda felé menetben a muzeum körút és kossuth lajos utca kereszteződésénél levő megállót a tanács körút 20 számú ház elé, a dob utcával szemben helyezi át a fővárosi autóbusszüzem /ez a 6-os, 8-as, 9-es autóbusszok megállóját érinti/. ezzel egyidejűleg a járat kocsijai a schönherz zoltán utca és fehérvári ut kereszteződésénél is megállnak. /mti/

--

bb 43. fekete víz a tiszában

vid te-lm ki

1962. december 8.

szombaton reggel szolnoknál érdekes jelenségfe figyeltek fel a parti üzemek dolgozói és járókelők. kora reggel sötét szürke, később pedig feketére változott a víz színe. a folyón közlekedő hajók csavarjai fekete, iszapos, szennyes vizet kavartak fel. a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság laboratóriumában megvizsgálták a vizet. megállapították, hogy a ritkán tapasztalt színváltozás oka szennyezés. a csehszlovák gyárak szennyvizét a bodrog, az észak-magyarországi iparvidék szintén szüretlen szennyvizét pedig a sajó szállította a folyóba. a víz hőfoka jelenleg plusz egy fok, így nincs meg a biológiai és kémiai feltétel, amely az öntisztulást elősegíthetné. /mti/

--

14.25/n

-25-

bb 44. elkészült a kazincbarcikai kenyérgyár

vid te szb ki

1962. december 8.

kazincbarcikán automata berendezésekkel és nagyteljesítményű szovjet gyártmányú kemencével felszerelt korszerű kenyérgyárat építettek, amelyben januártól két műszakban naponta 120 mázsa kenyeret készítenek. a sütőüzem építését befejezték és megkezdték műszaki átadását. az új üzemből jövőre kazincbarcikán kívül a környező bányavidék nyolc községébe szállítanak kenyeret. /mti/

--

bb 45. öröklakásos és szövetkezeti házak készültek el Győrött

vid te szb ki

1962. december 8.

négy házat építették már az országos takarékpénztár győrtött öröklakások céljára. a negyedik most készült el a tanácsköztársaság utja és a Lukács sándor utca sarkán. ebben 16 lakás van. már az összes lakást megvásárolták és a tulajdonosok még a karácsonyi ünnepek előtt beköltözhetnek a központi fűtéssel, beépített konyhabutorokkal ellátott szép otthonaikba.

a szövetkezeti lakóházak száma is évről-évre növekszik Győrött. befejeződött a negyedik szövetkezeti lakótelep építése a Zrínyi utcában. a 160 lakás közül a napokban az utolsóba költöznek be. a Kálvária utcában épül fel az ötödik győri szövetkezeti lakótelep 188, és a Kigyó utcában a hatodik, 88 lakással. ezek átadására a jövő évben kerül sor. /mti/

--

bb 46. „az élelmiszeripar kiváló dolgozója”, kitüntető címet kapott 20 konzerv- és paprikaipari dolgozó

t tó/tm szb vg

1962. december 8.

az élelmiszerügyi miniszter hosszabb időszakban végzett kiemelkedő munkásságáért 20 konzerv- és paprikaipari dolgozónak az „élelmiszeripar kiváló dolgozója”, kitüntető címet adományozta. a címmel járó jelvényt, oklevelet és pénzjutalmat Kovács László, az élelmiszerügyi minisztérium konzerv- és paprikaipari igazgatóságának vezetője Szombaton a minisztérium klubtermében rendezett ünnepségen adta át a kitüntetetteknek. más iparágak legjobb dolgozói is kaptak hasonló kitüntetést. /mti/

--

14-30/n

-26-

le

bb 40. befejezték évi tervüket a Rudabányai vasércbányászok

vid te-lm ki

1962. december 8.

a Rudabányai vasércbányászok Szombatra virradóra teljesítették évi tervüket. a kiváló eredmény elérését nagyban elősegítette a helyes munkaszervezés, az új eljárások elterjesztése és nem utolsósorban a dolgozók fegyelmezett, szorgalmas munkája. a bányászok kongresszusi versenyét számos intézkedéssel segítették a műszakiak. így például a szovjet tapasztalatokat hasznosítva a külszíni bányákban és a mélyművelésű munkahelyeken nagytermelékenységű fejtéseket alakítottak ki. a rakodást és a szállítást a tervezett 85 százalék helyett ma már 95 százalékban géppel végzik.

a Rudabányai bányászok december 31-ig terven felül kerékharmincezer tonna vegyesércet adnak a Diógyőri, az Ózdi és a Dunaujvárosi nagyolvasztóknak. /mti/

--

bb 41. kigyulladt a vasuti műhelykocsi - egy ember szénre égett

vid te-lm ki

1962. december 8.

pénteken éjjel a Fegyvernek-Turgony közötti vasut-szakaszon közlekedő vonathoz csatolt vasuti műhelykocsiban - amelyben három munkás, Erdélyi József, Dancsó József és Tóth M. József utaztak - tűz keletkezett. a szerencsétlenség következtében Erdélyi József szénre égett, Tóth M. Józsefet súlyos, Dancsó Józsefet könnyebb égési sebekkel és füstmérgezéssel szállították kórházba. a vizsgálat megállapította, hogy a három ember lefekvés előtt jól megrakta a kocsiban elhelyezett nyílt tüzelésű kályhát, majd elaludt. a kipattanó szikrától az olajos padló tüzet fogott. az alvó emberek füstmérgezést szenvedtek, de Dancsó József kis időre magához tért és sikerült meghuznia a vészféket. a szerelvény személyzete két embert kimentett, Erdélyi Józsefet azonban már nem sikerült megmenteni, mert közben a kocsiban tárolt ötven liter benzint is felrobbant és az egész kocsi lángba borult. /mti/

bb 42. kéthónapi szántás-vetés után visszatértek üzemükbe a Dunai Vasmű önkéntes traktorosai

vid te-lm ki

1962. december 8.

szeptember végén a Dunai Vasmű hetven dolgozója jelentkezett önkéntesen traktoros munkára. a Mezőfalvi és a Velencei gépállomások körzetében két hónapig szántottak-vetettek a Vasmű dolgozói. kiemelkedett közülük a Mezőfalvi gépállomáson Varga Bálint, Theisz Henrik, Kalász Béla, a Velencei gépállomás körzetében pedig Sztana Sándor, Tibold János, Kálló Elemér, Szék József, Fánai József, akik jelentősen túlteljesítették napi normáikat.

a hetven kohász- és vasas traktoros közül hatvanötven most visszatértek munkahelyükre, a Dunai Vasmű üzemébe. ötven még néhány hétre a két gépállomás gépműhelyeiben maradtak, ahol a téligépjavitásban segítenek. /mti/

--

14.35/n

-27-

le

bb 47. magyar mintára készült csuklós járművek varsó utcáin - szakküldöttségek rendszeres cseréje a lengyel és a magyar főváros tanácsának együttműködési programjában - a varsói tanácselnök sajtókonferenciája

t zs/gg szb sr

1962. december 9.

a varsói tanács budapesten tartózkodó küldöttsége szombaton bucsulátogatást tett veres józsefnél, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökénél. a látogatáson jelen voltak a végrehajtó bizottság és a szakigazgatási szervek vezetői, s ott volt j. zielinski, a budapesti lengyel nagykövetség titkára is.

a szívélyes, baráti légkörben lezajlott látogatás után j. zarzycki, varsó főváros népi tanácsa elnökségének elnöke, sajtókonferencián számolt be az újságíróknak a lengyel delegáció budapesti tapasztalatairól. elmondta, hogy mindenütt nagy szeretettel, őszinte barátsággal fogadták a küldöttség tagjait, s sok szép élménnyel, hasznos tapasztalattal gazdagodva indulnak vissza lengyelországba.

- a két főváros közötti szoros kapcsolat alapja az a testvéri barátság, amely lengyelországot és magyarországot összefűzi - mondta többek között a varsói tanács elnöke. budapesti látogatásunk - úgy érezzük - jelentősen hozzájárult a városaink közötti együttműködés jobbá, eredményesebbé tételéhez. a fővárosi tanács vezetőivel egyebek között megállapodtunk abban, hogy március 1963-ban rendszeressé tesszük a szakküldöttségek cseréjét. azt tervezzük, hogy a varsói tanács egyik munkabizottsága tanulmányozza majd a budapesti házkezelési szervezet munkáját, a karbantartásokat, tatarozásokat és felújítások rendszerét. másik szakbizottságunk varsói főváros vendéglátó iparával, a kereskedelmi munkájával részleteiben ismerkedik majd meg, sőt szakemberekből álló delegációt szeretnénk budapestre küldeni, hogy tapasztalatokat szerezzen arról: hogyan gazdálkodnak a magyar tanácsok a községfejlesztési alapokkal. tervbe vettük ezenkívül azt is, hogy kölcsönösen kiállítás rendezünk, amelynek anyaga átfogó képet ad a két főváros életéről, munkájáról. természetesen örömmel, szeretettel várjuk a budapesti szakemberek varsói látogatását is.

a lengyel delegáció budapesti benyomásairól szólva j. zarzycki őszinte elismeréssel nyilatkozott fővárosunk szépségéről, gyors fejlődéséről. elmondta, hogy a varsóiak is nagy erőfeszítéseket tesznek a lakásépítkezések ütemének gyorsítására, a közlekedés javítására, a város szépítésére.

/folyt. köv./

40/n

-28-

bb 47. /magyar mintára... 1. folyt./- szb

varsóban évente 12.000-13.000 új lakás kerül tető alá. ezeknek negyven százaléka tanácsi, harminc százaléka szövetkezeti, husz százaléka gyári üzemi erőből épül, tíz százaléka pedig magánépítkezés. a társadalmi munka lengyelországban is egyre szélesebb körben bontakozik ki, s például varsóban is egyre telepek környékének rendezéséhez, a parkosítási program végrehajtásához és egyéb kisebb-nagyobb fejlesztési feladatok megoldásához évről-évre jelentős segítséget nyújtanak az önkéntes munkások.

a varsói tanács elnöke beszámolt arról is, hogy a lengyel fővárosban - budapesthez hasonlóan - nagy gondot okoz az illetékeseknek a közlekedés lebonyolítása, a villamosok, trolibuszok, autóbuszok zsúfoltsága. a budapesti tapasztalatok alapján hozzálátották csuklós járművek készítéséhez, s éppen a közelmúltban állították forgalomba az első csuklós villamost és autóbust. a nagy befogadóképességű járművek lengyelországban is sikert arattak, ezért a közel jövőben további csuklós járművek beállításával javítják a közlekedést.

a sajtókonferencia végén j. zarzycki arra kérte az újságírókat, tolmácsolják budapest dolgozóinak varsó lakosságának üdvözlétét és a lengyel delegáció őszinte jókívánságait./mti/

..-

bb 48. csaknem nyolcszáz ezer kisdobos és uttörő van az országban - fenyőfa-ünnepély a parlamentben és az uttörőházakban - a téli szünetben indul az uttörők kulturális szemléje - sajtótájékoztató az újságíró szövetségben

t s/gk szb sr

1962. december 8.

magyar sajtó házában szombaton szabó ferenc, a kisz központi bizottságának tagja, a magyar uttörők szövetségének titkára sajtótájékoztatón ismertette az uttörőmozgalom idei eredményeit és jövő évi terveit.

bevezetőben elmondotta, hogy az idén 778.591-re emelkedett az uttörőszövetség tagjainak száma: ebből 504.064 uttörő, 274.527 pedig kisdobos. az általános iskolák 3-8. osztályos tanulóinak 76,4 százaléka - az 1961. évi 69,3 százalékkal szemben - kisdobos, illetve uttörő. az idén összevonták az iskolák leány- és fiú-uttörőcsapatait, és jelenleg több mint 4800 csapat működik az országban.

/folyt. köv./

14.45/n

-29-

bb 48. /csaknem nyolcszáz ezer... 1. folyt./- szb

egyre több pedagógus és kisz-tag kapcsolódik az uttörőszervezet életébe: akik résztvesznek az uttörők nevelésében és a csapatok munkájában. az uttörőszövetség a jövőben igyekszik még nagyobb segítséget adni a rajvezetőként dolgozó kisz ifjuvezetőknek, akik egyben előkészítik az általános iskola utolsó éves tanulóit a kisz-életre is.

szabó ferenc elmondotta, hogy az uttörők és kisdobosok többsége sikerrel tette le az uttörőpróbát. a 8. osztályosok nagy része pedig az ifjuság a szocializmusért mozgalom követelményeit teljesítette. jó eredményeket értek el a társadalmi munka szervezésében is. ez évben az uttörők több mint 21 millió forint értékű társadalmi munkát végeztek. munkájuk eredményeként 102.000 kilogramm gyógynövényt, 15 millió kilogramm vasat, másfél millió kiló textilhulladékot és két és félmillió kiló papírt gyűjtöttek. az ország különböző részein pedig többszáz ezer fát ültettek. a vidéki iskolák uttörőszervezetei pedig kollektív közösségi könyvet váltottak a termelőszövetkezetekbe. nagy népszerűségnek örvend az uttörők körében az országban működő 55 uttörőház is, amely változatos, érdekes programokkal árja a gyerekeket. befejezés előtt áll az ország legnagyobb uttörőházának építése a 9. kerületben.

ezután szabó ferenc az uttörőmozgalom tervéről tájékoztatta az újságírókat. elmondotta, hogy az uttörőszövetség már készül a közelgő fenyőfa-ünnepélyekre. az idén is megrendezik a már hagyományos parlamenti ünnepséget, amelyre az ország legjobb uttörőit hívják meg. nagyobb szabású ünnepség lesz szegeden, pécsen és miskolcon is. ezenkívül az uttörőházakban is felállítanak fenyőfát. a téli szünet alatt megkezdődnek az uttörők kulturális szemléjének vetélkedői is. a téli hónapokban az örsök, rajok és csapatok közötti selejtezőket tartják, majd tavasszal sor kerül a körzeti, illetve megyei szemlére is. júliusban rendezik az országos döntőt. a kulturális szemlén szílisták és együttesek lépnek majd fel ének-, zene- és táncszámokkal. a sportvetélkedők már a tanév elején megkezdődtek, és jelenleg is tartanak a négytusa versenyek. a tavasz folyamán rendezik a labdarúgó és kézilabda körzeti, illetve megyei mérkőzéseket is. a négytusa országos döntője után egy-egy fiú és lány-csapat varsóban versenyez a divsz serlegéért, majd a csapat tagjai egy hónapig lengyelországban üdülnek. /mti/

14.54/n

--

-30-

le

bb 49. francia építészeti kiállítás nyílt az építők szakszervezetének székházában

sb/tr-lm vg

1962. december 8.

a magyarországi francia intézet és a magyar építőművészek szövetsége kiállítást rendezett a mai francia építészetéről. az építők szakszervezetének székházában. a nagyszabású bemutatót szombaton major máté, a magyar építőművészek szövetségének elnöke nyitotta meg, majd armand beyer, a magyarországi francia intézet igazgatója és paul picot, a francia építészeti szövetségének főtitkára ismertette röviden a kiállított anyagot. a bemutatót résztvett az építésügyi minisztérium, a külügyminisztérium, a kulturális kapcsolatok intézete, a fővárosi tanács, valamint az építőipar tudományos és tervező intézeteinek mintegy 200 képviselője. megjelent pierre francfort, francia követ, valamint a budapesti diplomáciai testületek számos tagja.

a kiállítás mintegy 200 tablón mutatja be a francia építésznek a legutóbbi tíz évben végzett munkáját és a városrendezésben, a lakásépítésben, valamint a közintézmények tervezésében elért eredményeit. a magyar építésznek különösen hasznos tapasztalatokat adnak a korszerű épületszerkezetek és falelemek gyártására szolgáló technológiai módszerek.

a kiállítást délelőtt 10 órától délután 19 óráig tekinthetik meg az érdeklődők december 26-ig az építők szakszervezetének dózsa györgy uti székházában. /mti/

--

bb 50. dr. gertruda albrechtová előadása a csehszlovák kulturában

t vt/hnsé-lm sr

1962. december 8.

dr. gertruda albrechtová kandidátus, a pozsonyi komenszki egyetem munkatársa menekült német antifasiszták csehszlovákiában címmel szombaton előadást tartott a budapesti csehszlovák kulturában.

elmondotta többek között, hogy a csehszlovák szocialista köztársaság egyik legfontosabb helyet foglalta el azoknak az országoknak a sorában, amelyek menedéket nyújtottak a fasiszta németországból emigrálóknak. a haladó szellemű német, cseh és szlovák politikusok, tudósok, művészek közötti évszázados hagyományos kapcsolat ugyancsak közrejátszott abban, hogy olyan sokan kerestek és találtak menedéket csehszlovákiában.

a menekülteket magukhoz fogadó kommunisták kezdeményezésére nagyarányú támogatási akció bontakozott ki. a csehszlovák kommunista párt különböző szervezeteket, bizottságokat hozott létre. az évek során többtízezer emigránsnak juttattak lakást, ellátást, okmányokat. a megpróbáltatásokkal teli nehéz időkben kialakult kölcsönös kapcsolatok a két nép jelenkori barátságának fényében új tartalmat, új értelmet kapnak. ennek a barátságnak a gyökerei pedig visszanyulnak az antifasiszta emigráció idejébe - hangoztatta az előadó. /mti/

--

15.00/n

-31-

le

bb 51. német ipari formatervezők kiállítása a műcsarnokban

t kf/lm vg

1962. december 8.

a kulturális kapcsolatok intézete és a berlini alkalmazott művészetek intézete érdekes közös kiállítást rendezett a műcsarnokban. a kiállítás a német demokratikus köztársaság ipari formatervezésének eredményeit, fejlődését mutatja be. friedrich engemann professzor, a német ipari formatervezés tanácsának elnöke a kiállítással kapcsolatban elmondotta, hogy az ndk-ban 1953 óta képeznek szervezeten, magas művészi színvonalon ipari formatervezőket, több, erre a célra létrehozott intézetben, iskolában. ma már a tervezőművészek az ipar szoros kapcsolatának eredményeként a legapróbb használati tárgytól a kikötői darukig minden gyártmánynál fontos szerepe van a korszerű új formáknak. a kiállításon elsősorban a közönséget érdeklő gyártmányokat, a formatervezéssel készült butorokat, játékokat, üveg- porcelán- és műanyag edényeket, textiliákat, különféle háztartási és hűtőtechnikai gépeket, készülékeket, a mindennapi élet ezerféle használati tárgyait mutatják be.

a kiállítást szombaton délelőtt horváth gyula könnyűipari miniszterhelyettes ünnepélyesen nyitotta meg. ott volt a megnyitón kiss károly az elnöki tanács titkára és wilhelm meissner az ndk budapesti nagykövete.

a kiállítás január 6-ig naponta 11-19 óra között tekinthető meg./mti/

..-

bb 52. magyar filatelisták sikere a bécsi bélyegkiállításon

1 kf/lm vg

1962. december 8.

az osztrák bélyeggyűjtők szövetsége a magyar bélyeggyűjtők országos szövetségével közösen november 30-december 4. között bélyegkiállítást rendezett bécsben. a két ország 85 legismertebb filatelistája - köztük 16 magyar gyűjtő - kizárólag magyar bélyegekből összeállított gyűjteményét mutatta be.

a kiállításról most hazaérkezett szakemberek jelentős sikerről számoltak be. a kiállítás nagydíját, s mind a négy aranyérmét magyar filatelista összeállítása nyerte./mti/

..- ..

15.03/ szb

-32-

le

bb 53. a MÁV gondosan készül a várható nagy ünnepi forgalomra: karácsony előtt mintegy 160, újév előtt körülbelül 100 mentesítő vonatot indít, a szokásos három helyett hét nappal előbb lehet elővételben menetjegyet váltani, információs szolgálat a pályaudvarokon

t hbj/sze szb vg

1962. december 8.

a MÁV forgalmi vezetői szombaton tájékoztatták a sajtó képviselőit az ünnepi forgalom előkészületeiről. elmondották: a vasut számít arra, hogy az idén rekordforgalom lesz karácsony és újév előtt a MÁV-nál. a lebonyolítására az előkészületek már megtörténtek. a menetrend előírásainak megfelelően ezekben a napokban a szokottnál is több szerelvény szállítja az utasokat, ennek ellenére karácsony előtt mintegy 160, újév előtt pedig mintegy 100 mentesítő vonatot is közlekedtet a vasut. a mentesítő vonatok természetesen csak akkor indulnak, ha a vártnál is több lesz az utas. nagy „roham”, esetére minden pályaudvaron egy-két tartalékszerelvény is ultra készen áll. minden fővonalra jut mentesítő vonat, a két ünnep előtt például a miskolci vonalon 50, a debreceni 40, a győri 35, a békéscsabai 20, a nagykanizsai 25, a szombathelyi 30, a pécsi 30 mentesítő vonat szállítja az utasokat.

csúcsforgalom idején nem elégséges a MÁV rendelkezésére álló kocsipark. éppen ezért a vasut intézkedett, hogy a főműhelyek a javításra beküldött kocsikat az ünnepek előtt, rendbehozva adják át a forgalomnak és lehetőleg minden kocsi közlekedjék. különböző átcsoportosításokra is sor kerül, kisebb vidéki állomásokról a fővárosba irányítanak személykocsikat. mind ennek ellenére számolni kell azzal, hogy egy-egy időszakban zsúfoltak lesznek a szerelvények.

a jegyváltás megkönnyítésére növelik a pénztárak számát, s a szokásos három nap helyett hét nappal előbb lehet elővételben jegyet váltani. a MÁV kéri az utasokat, hogy a pénztárak előtti torlódás elkerülésére éljenek ezzel a lehetőséggel. a jegyvétel természetesen csak akkor érezteti hatását, ha a közönség nem az ünnepi forgalom csúcsidejében kér elővételben menetjegyet. az utazóközönség tájékoztatására a vasut megerősíti a budapesti és a nagyobb vidéki pályaudvarokon az információs szolgálatot, nyomtatékosan felhívja azonban a figyelmet, hogy a vágányok közt senki se járjon-keljen, mert ez könnyen szerencsétlenséget idézhet elő./mti/

..-

le

15.10/ szb

-33-

bb 54. fiatal ujitók kiállítása nyílt szegeden

vid te szb ki

1962. december 8.

szegeden az ifjúság házában szombaton megnyílt csongrád megye fiatal ujitóinak kiállítása. a két terem megtöltő gépek, makettek, fényképek, grafikonok szemléltetik a megye ifjúságának, fiatal műszaki dolgozóinak az ujitási mozgalomban elért eredményeit.

a legutóbbi értékelés szerint a megye üzemeiben, vállalatainál több mint ötszáz fiatal dolgozó, fél év alatt egymilliókétszáz-ezer forint évi megtakarítást eredményező ujitását vezették be.

/mti/

..-

bb 56. öt megye népművelési munkásainak tapasztalatcseréje komárom megyében

vid fm/tné szb fm

1962. december 8.

szombaton komárom megyében háromnapos tapasztalatcsere kezdődött a művelődési otthonok klubmunkájáról. a művelődésügyi minisztérium, a népművelési intézet és a megyei tanács művelődési osztálya által rendezett tanácskozáson komárom, borsod, baranya, nógrád és győr megyei népművelési munkások vesznek részt. szombaton nyolc városi, illetve falusi klubot látogattak meg, a vasárnapot pedig a kiválóan működő banai művelődési házban töltik.

az ankét résztvevői hétfőn tatán megvitatják tapasztalataikat.

/mti/

..-

bb 57. a dunántúli honismereti szakkörök vezetőinek tanácskozása túskeváron

vid fm/tné szb fm

1962. december 8.

a hazafias népfront veszprém megyei és túskevári községi bizottsága szombaton tapasztalatcsereére hívta össze a dunántúli megyék honismereti szakköreinek vezetőit túskeváron. a néprajzgyűjtőkön, pedagógusokon és népművelési szakembereken kívül résztvett a tanácskozáson az a több mint ötven túskevári termelőszövetkezeti tag is, aki az elmúlt években közreműködött az ország egyik figyelemreméltó falumúzeumának létrehozásában.

a tájértekezleten megvitatták a honismereti szakkörök teendőit és az egyes tájegységek, települések multját és jelenét bemutató falumúzeumok szerepét. /mti/

..-

15,15 /m

/- 34 -

le

bb 59. megkezdődtek a választási előkészületek, munkához láttak az összeíró biztosok - több mint 1,300.000 összeíró-lapot osztanak ki budapesten - december 22-én kezdik meg az ideiglenes választói névjegyzék összeállítását

1 zs/hné/m/sr

1962. december 8.

a főváros utcáin szombaton megjelentek a képviselők és a tanácsstagok választásáról, továbbá a választók névjegyzékének összeállításáról szóló plakátok. egyidejűleg budapest minden területén megkezdődtek a választások lebonyolításának előkészületei is.

budapesten összesen 3061 kerületi választókerületet jelöltek ki. a meghatározott körzetekben két-két összeíró biztos tevékenykedik, így vasárnaptól kezdődőleg több mint 6000-en osztják szét a névjegyzékek összeállításához szükséges összeíró-lapokat. az összeíró biztosok legnagyobb részét a lakóbizottságok tagjai közül, nyugdíjasokból, pedagógusokból és háziasszonyokból kerülnek ki. megbízatásuk szerint körzeteikben személyesen keresik fel azokat a családokat, amelyeknek 18 éven felüli tagjai vannak. előzetes becslések szerint tehát csütörtökre estig több mint 1,300.000 összeíró-lapot osztanak szét budapesten. érdemes megemlíteni, hogy a választók névjegyzékének összeállításáról szóló jogszabály szerint azoknak a 18 éven aluliaknak is ki kell tölteniük az összeíró-lapot, akik ugyan február végéig sem érik el a 18. életévüket, de nagykorúak azaz házasságot kötöttek. a házasságban élők - férfiak és nők egyaránt - ugyanis nagykorúnak minősülnek.

az összeírók-lapokon egyébként az érdekelteknek mindössze hat kérdésre kell válaszolniuk: családi és utónevüket, állandó bejelentett lakásukat, foglalkozásukat, születésük helyét és időpontját, továbbá állampolgárságukat kell bejegyezniük, végül azt, hogy van-e valamilyen rájuk vonatkozó kizárási ok, ami miatt nem vehetők fel a választók névjegyzékébe.

az elkészült ütemtervek szerint december 13-a után ugyancsak az összeíró biztosok gyűjtik össze az összeíró-lapokat, s az illetékesek december 22-én látják hozzá az ideiglenes névjegyzék összeállításához. /mti/

..-

16.07/a

- 35 -

1617 Zuer

bb 55. színjátszócsoporthoz vezető országos konferenciája pécssett

vid fm/tné vm fm

1962. december 8.

a népművelési intézet és a baranya megyei tanács művelődési osztályának rendezésében szombaton pécssett megkezdődött a színjátszócsoporthoz vezető két napos-országos konferenciája. a tanácskozás mintegy száz résztvevője körülbelül négy és félezer csoportot képvisel.

szombaton előadások hangzottak el a műkedvelő színjátszás feladatairól, a falusi kezdő csoportok neveléséről, a jóképességű, régi városi csoportok munkájáról. utána a turkevei városi művelődési ház színjátszóit a debreceni kisszínház együttese és a miskolci józsef attila művelődési ház színjátszóit brecht, saroyan és wells egy-egy művét adták elő.

vasárnap a bemutatók elemzésére, értékelésére kerül sor.

/mti/

- . -

bb 58. kitüntetések

tm vm sr

1962. december 8.

a magyar népköztársaság honvédelmi minisztere az mhs-ben végzett társadalmi munkáért és az eredményes közreműködéséért a tartalékos tisztek oktatásában az alábbiakat részesítette kitüntetésben és előléptetésben:

a haza szolgálatáért emlékérem arany fokozatával: dienes imre tartalékos tisztet, a haza szolgálatáért emlékérem ezüst fokozatával bordás lászló, birtók jános, mosonyi ferenc, gőcze lászló, dr. szabó andrás, szamosvölgyi józsef, dr. vadon antal, cseh istván, locskai ferenc tartalékos tiszteket és nagy gyula, kőműves miklós, záhorczki jános, száltobágyi józsef, bukli istván tiszteket, a haza szolgálatáért emlékérem bronz fokozatával: számos sándor, kövér istván, molnár sándor, petvai ferenc, pusztai lászló, holló istván, módok balázs tartalékos tiszteknél és szalai sándor, kovács józsef, bodolai béla, tiszteknél. előléptette: pozsonyi jános, vigh ernő, gábor józsef, markó nándor, sasi istván, lászló istván, perjés jános tartalékos tiszteket. a kitüntetések uszta gyula altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes, az mhs országos elnöke adta át. /mti/

- . -

16.15/a

- 36 -

16209 Zml

bb 60. hétfőtől: sabin-cseppeket kapnak a három éven aluli gyermekek - a vakcina alkalmazása óta nem fordult elő gyermekbénulásos megbetegedés a fővárosban

i zs/hné vm sr

1962. december 8.

a gyermekbénulás elleni vakcina, a sabin-cseppek alkalmazása óta budapesti gyermekbénulásos megbetegedés nem fordult elő. az illetékesek ezért évről-évre újból megszervezik az oltási kampányt, hogy a legkisebbeket is védetté tegyék a paralizissal szemben.

ez évben a három éven aluli budapesti gyermekek - pontosabban azok, akik 1959 október 1 és 1962 szeptember 30-a között születtek - a december 10-ével kezdődő héten kapják meg a kitűnően bevált védőanyagot. a sabin-cseppek második részletét januárban, a harmadikat pedig februárban adják a gyermekeknek.

a fővárosi közegészségügyi és járványügyi állomás arra kéri az érdekelteket, hogy a kerületi tanácsoktól kapott értesítőben megjelölt helyen és időben pontosan jelenjenek meg gyermekeikkel, s vigyenek magukkal kiskanalat is, mert a kicsinyek most is teában kapják meg a sabin-cseppeket. a bölcsődékben, gyermekotthonokban és kórházakban levő apróságok oltásáról az illetékesek helyben gondoskodnak. /mti/

- . -

bb 62. befejeződött a magyar-bolgár műszaki-tudományos együttműködési bizottság 13. ülészsaka

j vm ki

1962. december 8.

december 3-7. között budapesti tartották meg a magyar-bolgár műszaki-tudományos együttműködési bizottság 13. ülészsakát.

az ülészsak fontos határozatokat hozott magyar és bolgár üzemek, kutató és tervező intézetek, tudományos eredményeinek és termelési tapasztalatainak kicserélésére.

a magyar népköztársaság elsősorban a gépipar, a vasuti közlekedés és hírközlés, a könnyűipar, az építőipar és az egészségügy területéről ad át tapasztalatokat. a bolgár népköztársaság a színesfémkohászat, a vegyipar, a mezőgazdaság és más területek tapasztalatait adja át. /folyt. köv./

16.20/a

- 37 -

16209 Zml

/bb 62. befejeződött...1.folyt./vm

a bizottság ülészaka szívélyes, baráti légkörben folyt le.

a bolgár delegáció magyarországi tartózkodása során meglátogatott számos ipari és mezőgazdasági üzemet./mt1/

- . -

bb 63. hivatalos nyereményjegyzék a lotto 49. játékhetéről

sze vm hk

1962. december 8.

a 49. játékhetére beérkezett 4,356.441 lottoszelvény, általában nem volt, négy találatot 31 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 105.397 forint 50 fillér, három találatra 3.901 fogadónak volt, a nyeremény egyenként 418 forint 75 fillér, a kéttalálatos szelvények száma 111.077, ezekre egyenként 14 forint 70 fillért fizetnek./mt1/

- . -

bb 61. kis népszámlálás lesz januárban - a statisztikai hivatal sajtótájékoztatója

t lv/gk/m/sr

1962. december 8.

a statisztikai hivatalban szombaton sajtótájékoztatót tartottak, elmondották, hogy január 2 és 14 között mikrocenzust, úgynevezett kis népszámlálást tartanak.

országos népszámlálást a szocialista és kapitalista országokban általában tízévenként tartanak, a két felmérés között pedig ötévenként kerül sor kisebb arányú összeírásokra. nálunk legutóbb 1960-ban volt az egész országra kiterjedő statisztikai felmérés, amelynek eredményeit a statisztikai hivatal 24 kötetben összefüggően jelentette meg.

a mostani kis népszámlálást az ez tette szükségessé, hogy az ország társadalmi összetétele az elmúlt két évben jelentősen megváltozott, a felmérést az eddigiektől eltérő, teljesen új módszerrel végzik, az összlakosságnak csak 2 százalékára, 60.000 háztartásra, mintegy 200.000 főre terjesztik ki, az így kapott adatokat az egész lakosságra általánosítják, azt, hogy a lakosság köréből kiket irnak össze, nem a helyi tanácsok jelölték ki, hanem matematikai módszerekkel, gépek segítségével határozták meg, az összeíró biztosság gyakorlatilag minden ötvenedik lakásba látogatnak majd el.

a kiválasztás első lépcsőjeként az ország községeit és városait két csoportra osztották, az első csoportba kerültek az 5000 lakoson aluli települések, amelyeket a népességük száma és a mezőgazdasági népesség aránya alapján 14 alcsoportba soroltak.

/folyt. köv./
16,30/a

- 38 -

1650 Zuel

bb 61. /kis ... 1. folyt./ m

ezekből választják ki az összeírásra kerülőket. a második csoportba az 5000 lakoson felüli községeket és városokat sorolták itt a népességnek a tényleges 2 százalékát írják majd össze, ez szerint a módszer szerint a 3273 községből, illetve városból összesen 1183-ban kerül majd sor összeírásra.

az összeírás kiterjed többek között a személyi adatokra, a lakásviszonyokra, a gyermekek számára, az iskolai végzettségre, a munkakörülményekre és a munkaviszonyra is. az összeíró biztosság hasonlóan az 1960-as népszámláláshoz, most is pedagógusok lesznek, az adatok összegyűjtésénél országosan mintegy 1800-2000 pedagógus dolgozik, a kérdőíveket is ők töltik ki, munkájukat a délutáni, illetve az esti órákban végzik, az összeíró biztosság, amikor a családokat meglátogatják, nem kérnek semmiféle igazolványt, de a statisztikai hivatal arra kéri az összeírásra kerülő személyeket, hogy az adatokat a valóságnak megfelelően diktálják be.

a kis népszámlálást a statisztikai hivatal irányítja, de gyakorlatilag budapesten a kerületi, vidéken a megyei, járási, illetve a községi tanácsok végzik, az összeírási adatokat az ezzel a feladattal megbízott pedagógusok vizsgálják felül. /mt1/

- . -

bb 64. házi főpróba az operában

sze/m/sr

1962. december 8.

az operaházban szombaton házi főpróbát tartottak Kodály háry jános című daljátékából, az előadásról filmhíradó készült, „a 80 éves kodály”, címmel, a híradófilm gerince az operaház háry-felújítása, de szerepel benne a bartók archívumban december 14-én megnyitott bartók-kodály kiállítás is, a filmet még karácsony előtt vetítik a mozikban. /mt1/

- . -

17.00/a

- 39 -

1710 Zuel

bb 65. gyorsan hajtott - oszlopnak, gépkocsinak ütközött - közlekedési balesetek

i bc/sze vm sr

1962. december 8.

máté andrás 21 éves gépkocsivezető az fc 09-90 rendszámú tehergépkocsival a harmadik kerületi árpád fejedelem úton - amely sikos volt, a megengedettnél gyorsabban hajtott, s a 85. számú ház előtt közvilágítási oszlopnak ütközött. máté andrás és hegedűs istván segédvezető súlyosan megsérült: mindkettőjüket kórházba szállították. a vigyázatlan gépkocsivezetőtől bevonták jogosítványát.

dánfy jános 37 éves műszerész a cb 72-62 rendszámú személygépkocsival a sikossá vált ferihegyi úton túllépte a sebességkorlátozást, s a 2. számú hid előtt nekiütközött az ac 67-23 rendszámú, álló személygépkocsinak, az pedig az ab 61-73 rendszámú autónak. az összeütközés következtében dánfy jánosné súlyosan megsérült: kórházba szállították. dánfy jános könnyebb sérülést szenvedett, s a helyszínen elsősegélyben részesítették. a cb 72-62 rendszámú személygépkocsiban utazó gyermek lehoczki sándor szintén könnyebben megsérült. a madarász utcai gyermekkórházba szállították. dánfy jánostól bevonták 1-es számú ellenőrző lapját.

a tizennegyedik kerületi erzsébet királyné uti trolibusz végállomásnál flórián imre 43 éves vezető nem megfelelően rögzítette a lejtős uttesten álló trolibuszt. amikor mögéje ment, hogy az áramszedőt lehuzza, a kocsit hátragurult és flóriánt egy másik kocsinhoz nyomta. a vigyázatlan vezető súlyosan megsérült és kórházba szállították.

a nyolcadik kerületi krudy gyula utca 11. számú ház előtt adler ferncne 69 éves nyugdíjas, figyelmetlenül, nem a kijelölt helyen ment át az uttesten: az oa-01-80 rendszámú oldalkocsis tehermotorkerékpár elütötte. az asszonyt súlyos sérüléssel kórházba szállították.

a huszadik kerület marx károly ut és domonkos utca torkolatánál dancs róbert 7 éves tanulót, aki nem a kijelölt helyen ment át a tulsó oldalra, elütötte egy személygépkocsit. a fiút könnyű sérüléssel a madarász utcai gyermekkórházba szállították a mentők.
/mti/

17.35/a

- . -

- 40 -

17.38 Zsolt

bb 66. avató ünnepély a mosonmagyaróvári főiskolán

vid/tné/m/tá

1962. december 8.

az elnöki tanács rendelete a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémiát agrártudományi főiskola rangra emelte. szombaton délután királyi ernő földművelésügyi miniszterhelyettes iktatta be dr. varga jánost, a főiskola igazgatóját a rektori székbe. az ünnepélyes tanácsülésen megjelentek a város politikai, gazdasági és kulturális életének vezetői, valamint a főiskola tanárai.

királyi ernő miniszterhelyettes egyben rektorhelyettesé nyilvánította dr. török jános tanszékvezető egyetemi tanárt, dr. jankó józsef kandidátust, tanszékvezető egyetemi tanárt, és dr. márton géza kandidátust tanszékvezető egyetemi docent. /mti/

- . -

bb 67. író-olvasó találkozó dunaujvárosban

vid/gk/m/sr

1962. december 8.

szombaton délután és este két író-olvasó találkozót tartottak dunaujvárosban. délután a városi és a vasmű-könyvtár rendezésében az uttoró-olvasók, este a felnőtt-olvasók találkoztak szabó magda írónővel. az ifjúsági író-olvasó találkozáson a legtöbbet olvasó iskolai osztályok és az ifjúsági irodalmi fejtörő legjobbjai között 20 kötet könyvet osztottak ki. a második találkozón szabó magda drámáját, a leleplezést vitatták meg, amelyet a dunaujvárosiak közül legutóbb többen megtekintettek a fővárosban.
/mti/

- . -

bb 68. jól vizsgáztak a kihelyezett szövetkezeti vezetők: termelőszövetkezetenként öt-hatmillió forint vagyongyarapodás

vid gk vm

1962. december 8.

a szolnoki járási pártbizottság meghívására szombaton baráti beszélgetésre jöttek össze azok a termelőszövetkezeti elnökök, akik egy-két évvel ezelőtt más munkahelyről erősítésképpen kerültek a közös gazdaságok élére. a tanácskozáson nádas józsef, a járási pártbizottság első titkára elmondotta, hogy jól vizsgáztak a kihelyezett szövetkezeti vezetők. javult a termelőszövetkezetek gazdasági eredménye. azokban a gazdaságokban, ahol kihelyezett szakemberek dolgoznak, évenként átlagosan öt-hatmillió forinttal gyarapodik a közös vagyon. a zagyvarékasai béke tsz-ben például 1961-ben 6 millió forint volt a közös vagyon értéke, ugyanez az idén már meghaladja a 13 millió forintot. a szajoli vörös csepel tsz-ben tavaly 1400 forint volt, az idén pedig 3000 forint fölé emelkedett az egy hold földre jutó termelési érték. a tanácskozáson résztvevő szövetkezeti elnökök beszámoltak helyzetükről, majd a járás párt-és tanácsai vezetőinek számat adtak az esztendő gazdasági eredményeiről. /mti/

- . -

18.15/a

- 41 -

bb 69. koszoruzás és józsef attila emlékünnepe angyalföldön

k vt/hné/m/sr

1962. december 8.

Szombaton Angyalföld lakossága is megemlékezett a nagy proletárköltő, József Attila halálának 25. évfordulójáról. Délelőtt a róla elnevezett téren a kerületi pártbizottság, a tanács, a népfront-bizottság vezetői, továbbá a tömegszervezetek, a fegyveres testületek, a kerület üzemek és iskolák képviselői megkoszorúzták a költő szobrát.

Este az MSZMP kerületi pártbizottsága és a kerületi tanács végrehajtó bizottsága a József Attila művelődési házban emlékünnepeket rendezett, amelyen Takács Jenő, a tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese méltatta József Attila életét, s kiemelkedő irodalmi munkásságát.

A beszédet követő ünnepi műsorban neves fővárosi művészek szerepeltek, majd levetítették a város peremén című dokumentumfilmet. /mti/

...-

bb 70. magyar-román barátsági est körösszegapátiban

vid/fm/tné/m/fm

1962. december 8.

Hajdu-Bihar megye román lakta vidékén, Körösszegapátiban szombaton magyar-román barátsági estet rendeztek. Az ünnepségen megjelent a román népköztársaság budapesti nagykövetségének képviselője. A barátsági esten fellépett a Békéscsabai Balassi táncgyűttes. /mti/

...-

bb 71. ünnepi hangverseny Kodály Zoltán tiszteletére Pécsen

vid/fm/tné/m/fm

1962. december 8.

Pécsen, a Liszt Ferenc hangversenyteremben szombaton este ünnepi előadást rendeztek Kodály Zoltán születésének 80. évfordulója tiszteletére. A hangversenyen Pécs legkiválóbb ifjúsági énekkarai - általános és középiskolások, a zeneművészeti szakiskola és a tanárképző főiskola növendékei - szerepeltek. A műsort a legszebb Kodály-művekből állították össze. /mti/

...-

19.15/a

- 42 -

1920 Zoltán

F!

Hiany:

dec. 8.

H3. lap.

bb 69. koszoruzás és józsef attila emlékünnepe angyalföldön

k vt/hné/m/sr

1962. december 8.

szombaton angyalföld lakossága is megemlékezett a nagy proletárköltő, józsef attila halálának 25. évfordulójáról. délelőtt a róla elnevezett téren a 15. kerületi pártbizottság, a tanács, a népfront-bizottság vezetői, továbbá a tömegszervezetek, a fegyveres testületek, a kerület üzemek és iskolák képviselői megkoszorúzták a költő szobrát.

este az mszmp 15. kerületi pártbizottsága és a kerületi tanács végrehajtó bizottsága a józsef attila művelődési házban emlékünnepeket rendezett, amelyen takács jenos, a tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese méltatta józsef attila életét, s kiemelkedő irodalmi munkásságát.

a beszédet követő ünnepi műsorban neves fővárosi művészek szerepeltek, majd levetítették a város peremén című dokumentumfilmet.
/mti/

...-

bb 70. magyar-román barátsági est körösszegapátiban

vid/fm/tné/m/fm

1962. december 8.

hajdu-bihar megye román lakta vidékén, körösszegapátiban szombaton magyar-román barátsági estet rendeztek, az ünnepségen megjelent a román népköztársaság budapesti nagykövetségének képviselője. a barátsági esten fellépett a békéscsabai balassi táncgyűttes. /mti/

...-

bb 71. ünnepi hangverseny kodály zoltán tiszteletére pécsen

vid/fm/tné/m/fm

1962. december 8.

pécsen, a liszt ferenc hangversenyteremben szombaton este ünnepi előadást rendeztek kodály zoltán születésének 80. évfordulója tiszteletére. a hangversenyen pécs legkiválóbb ifjúsági énekkarai - általános és középiskolások, a zeneművészeti szakiskola és a tanárképző főiskola növendékei - szerepeltek. a műsort a legszebb kodály-művekből állították össze. /mti/

...-

19.15/a

- 42 -

1920 Zseh

bb 75. ajándékműsor a szocialista brigádok tiszteletére

t hi/gg vm sr

1962. december 8.

a szakszervezetek budapesti tanácsa szombaton ajándékműsort adott a szocialista brigádok tiszteletére. az építők székházának kongresszusi termében rendezett esten keszei károly, a szakszervezetek budapesti tanácsának vezető titkára köszöntötte a több mint félezer szocialista brigádtagot. a műsorban közreműködött a belügyminisztérium duna művészegyüttese, az építők szakszervezetének központi kórusa, továbbá berek kati és ladányi ferenc./mti/

- v é g e -

21.36/a

- 44 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, 2. Főm utca 6-7. Telefon: 158-400, 358-500

A szerkesztést és kiadását a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h í r e k

1962. december 9.

bb. 1. kun béláról, sebes györgyről és gagarinról utcát neveztek el békéscsabán

vid/fm/tné/e fm

1962. december 9.

békéscsabán több utca és tér kapott új nevet. a városi tanács végrehajtó bizottságának határozatára jurij gagarinról, kun béláról, latinka sándorról, károlyi Mihályról, a spanyol szabadságharcban hősi halált halt sebes györgyről, jambrik józsefről, az 1956-os ellenforradalom mártírjáról, valamint a munkásmozgalom több viharsarki harcosáról neveztek el utcákat. puskin, arany jános és vasvári pál emlékét is utcanev őrzi, a gimnázium előtti tér pedig rózsá ferenc nevével viseli. /mti/

bb. 2. gyakorló gépkocsi gimnazistáknak

vid/fm/tné/e fm

1962. december 9.

a szegedi autószerelő szakközépiskola diájkai - tanáraik és szakmunkások irányításával - helyreállítottak egy régi gépkocsit. a járművön tanulják majd meg az autómotor szerelését, a leggyakrabban előforduló hibák kijavítását és a gépkocsivezetés elméleti részét. /mti/

bb. 4. a dunai vasműben harminc raktárszerkezet készült a fővárosnak

vid/te/e ki

1962. december 9.

a dunai vasmű általános lakatosüzemében tavaly a mezőgazdaság részére készítettek magtárházakat vékony lemezből. a gyorsan és olcsón felépíthető vasszerkezetű csarnokok a gyakorlatban jól beváltak.

a vasmű a fővárosi tanács részére a közelmúltban harminc ilyen könnyű raktárszerkezetet készített. egy-egy raktár hosszúsága harmincöt méter.

a raktárszerkezeteket a vasmű általános lakatosüzeme négy héttel a határidő előtt készítette el. a raktárakat a belkereskedelmi vállalatok részére állítják fel budapest külvárosáiban. /mti/

10.03/gy 10.06

- 1 -

Mre